

56

Az Uj és bi

400

Ramasetter Robert

Ölkelti forrás

Diszter 2. II. e. 8.

BUDAPEST

Késira

megörzösköd

NEGYHAT ÉVIG TERJEDŐ BÖRTÖNBÜNETÉSSEL SUJTIJA A JAVASLAT

Szerkesztőség és kiadóhivatal Str. Baron L. Pop (v. Brassai ucca) 10 szám. Telefon 9-77

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Félévre 600 lej
Negyedévre 320 lej
Egy hónapra 110 lej

KÜLFÖLDI

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Egy óra 1 dollár (vagy ennek megfelelő pénzem)
Egy évre 18 dollár

Hirdetések tarifa szerint vétetnek fel

A kampóskereszt hadat üzent a nagyvárosoknak

Aki pedig azt hiszi, hogy az alatt következő „eszme” egy örült, vagy gonosztevő agyában fogamzottak meg, téved. Az, vagy azok, aki, vagy akiknek agyában ezek az agyremek megszülettek, hivatalosan nincsenek kategorizálva a fegyházak, vagy valamelyik elmebeteg kórház lajstromában, sőt: e pillanatban egy nagy német pártot reprezentálnak.

Nem kell hozzá különösebb érzék, hogy az ember megsejtse: ismét Hitlerrel, illetőleg az ő hozzá teljes mértékben méltó „szellemi” vezérkarról van szó. Ez a szellemi vezérkar a parlamenti kivonulás óta újabb programot dolgozott ki Németország népének gyors üdvözlése érdekében. Ez a program, bár a XX. században látott napvilágot, a középkort is méltán megsejtenítheti, sőt nem tulzás, ha azt mondjuk, hogy a középkor szégyenülten elbujhat mellette.

A középkor ugyanis sohasem tiltakozott a nagyvárosok létesülése ellen: annál is inkább nem tette ezt, mert a mai értelemben vett nagyvárosokról még nem volt sejtése sem. Hitlerék azonban elérkezettnek látják az időt arra, hogy a középkor eme hiányosságát jóvátegyék. Összerintük mindazokat a nagyvárosokat, amelyek 100 ezer lakosnál többel rendelkeznek, egyszerűen meg kell semmisíteni. Meg kell semmisíteni pedig azért, mert a „nagyvárosok voltak mindig melegágyai a forradalmaknak és innen indultak ki győzelmes utjukra a szocializmus tanítványai.” A városokban tanyáznak az összes marxisták, a városok azok, amelyek lehetővé tették az iparágak és a ruházatok alapítását. A nagyvárosok túltengésének megállítására tehát a legelső lépés az, hogy a nagyvárosok emberit érdeke, annál is inkább, mert már a „nagy” Hitler előtt is akadtak ugynevezett írók és közgazdászok, akik szintén kifogást emeltek a világvárosok léte ellen.

Hitlerék természetesen nem fozakoztak, nem tervszerű leépítést követeltek a nagyvárosoknak, mert az évtizedekig eltartathatna, hanem radikális rendelkezéseket követelnek annak érdekében, hogy a világvárosok eltüntetésével a hitlerista paradicsom mihamarabb megvalósulhasson. Hitlerék legszívesebben a tömegmészárlás eszközeit vennék igénybe, de mert gondolják, vagy gondolhatják, hogy a lemészárlásra tiltott emberek esetleg visszamészárolnának: egyelőre megelégszenek a fajnemisést büntetéssel is, mely az általuk kipécézett embercsoportok ellen irányulna. Programjuk a „büntetettek” és „alkoholisták”, valamint az „elmebeteg” terméketlenítését javasolja, amelyek természetesen, hogy a gonosztevők és az elmebeteg kategóriáiba a kampóskeresztet is beszámítanák.

Ilyen önzetlenséget természetesen nem lehet várni Hitleréktől. — Ék „elmebeteg” és „büntetettek” alatt a városi munkásságot, a felvilágosodott gondolkodókat, a zsidókat s legújabbban a katolikus papságot értik. Programjuk gyakorlati kivételétől azt remélik, hogy 15—20 év alatt a mai világvárosok helyén már álmok vidéki városok hirdetnek a diadalmas „eszme” megvalósulását. Ugy képzelik, hogy a lakosságnak azt a részét, amelyet a „faj-nemesítés” még meghagyna, — a munkanélküliség, az éhség és a polgárháboru tenné el az utóból.

A törvényes kamatok 14 helyett 12 százalékban, az egyezményes kamatot 18 helyett 16 százalékban kéri megállapítani a zsidó képviselő

Az ellenjavaslat értelmében a kamatláb maximálása miatt nem lehet felmondani a jelenleg érvényben levő hitelszerződéseket. A kamatszóra vétségét két hónaptól egy évig terjedő börtönbüntetéssel sújti a javaslat

Bucuresti-Bukarest, március 3. (Az Uj Kelét tudósítójától). Hetek óta tárgyalja a kamara Voicu Nitescu kamatszóra elleni törvényét, amelynek szakaszai körül parázs és szenvedélyes viták keletkeztek. A képviselők egy része magasnak találta a törvényjavaslatban lefektetett törvényes, illetőleg megegyezésses kamatot és harcot indított a Voicu Nitescu-féle kamatláb leszállítása érdekében. De ettől függetlenül az eredeti törvényjavaslat megfogalmazása nem eléggé precíz ahhoz, hogy egy a hitelezők, mint az adósok jogos érdekeit maradék nélkül megvédje, mert a hiteléletben igen sokféle momentum merül fel, amelyre az igazságügyminiszter törvényjavaslata egyáltalában nem is gondolt.

Fischer Tivadar dr., parlamenti iniciatívából, a kamatszóra elleni törvényjavaslatnak egy új szövegezését készítette el, amely egyrészt leszállítja a kamatláb indexszámát, másrészt a legnagyobb körültekintéssel gondoskodik a hitelügyletekből kifolyó összes lehetőségek egészéssé és igazságos szabályozásáról. Fischer Tivadar az általa elkészített törvényjavaslat szövegét ma délután a kamara elé is terjesztette és bizonyos, hogy az ország gazdasági élete csak nyerne azzal, ha az eredeti javaslat helyett ez az új szövegezés emelkedne törvényerőre.

Fischer Tivadar törvényjavaslatának szövege

Az alábbiakban ismertetjük ennek a nagyhorderejű javaslatnak szövegét, rámutatva azokra a különbségekre, amelyek az új szövegezés és az eredeti törvényjavaslat között vannak. Dr. Fischer Tivadar 14 szakaszból álló törvényjavaslata így hangzik:

1. szakasz: Jelen törvényben kamat

alatt értendő minden olyan kötelezettség, amely a kölcsön vett tőkét használata fejében teljesítetik, vagy előirányoztatik, mint a leszámitolás ára, vagy rekompenzáció egy fizetési kötelezettség teljesítésében való késedelemért. Egy ilyen kötelezettségnek kamatlábja akkor is fennáll, ha valamilyen más címen el lett burkolva, még ha egy látszatra önálló üzletnek is van feltüntetve.

Voicu Nitescu dr. javaslata 5 százalékban állapítja meg a törvényes kamatlábat a Banca Nationala diszkontlába fölött, ami összesen 14 százalékot tesz ki, míg Fischer Tivadar javaslatában a törvényes kamatláb csak 12 százalék. Ezenkívül az eredeti javaslatból hiányzik a kamatláb fogalmának meghatározása is, amelynek igen nagy elvi és gyakorlati jelentőségét kétségkívül nem fogja szemelől téveszteni a parlament.

3. szakasz: Az egyezményes kamat maximuma 4 százalékban állapítottik meg, a törvényes kamatláb fölött. E maximumot meghaladó kamatok szerződésben való kikötése, vagy szedése tilos. Fischer Tivadar dr. tehát 16 százalékban kívánja az egyezményes kamatlábat megállapítani, a kormány javaslatában foglalt 18 százalékos kamatlábal szemben.

A 4. szakasz leszögezi, hogy sem a hitelezők nem kérhetik az egyezményes kamat felemelését, sem pedig az adós a kamat kiegészítését, sem pedig az adós az egyezményes kamat leszállítását, ha az eredetileg kikötött kamatot már átvette, illetőleg kifizette.

Az 5. szakasz megfelel a kormány javaslatában a 4-ik szakasznak és kimondja,

2. szakasz: Kamategyezsége vonatkozó igényt csakis abban az esetben lehet az igazságszolgáltatási fórumok előtt érvényesíteni, ha a megegyezés írásban történt.

Ilyen megegyezés hiányában a törvényes kamat fizetendő, amely 3 százalékban állapítottik meg, a Banca Nationala által szedett visszleszámitolási kamatláb fölött.

12 százalék 14 helyett

hogy a jelenlegi egyezmény jogszeriat semmisnek tekintetik.

Egy ilyen megegyezést tartalmazó okmány alapján kért bekebelezés, előjegyzés, vagy beírás oly módon fog történni, mintha abban a jelenlegi törvény által engedélyezett egyezményes kamatláb volna kikötve.

A kamatokat legfeljebb hat hónapra lehet előre fizetni.

A 6. szakasz megfelel a hivatalos javaslat 5-ik szakaszának. Lényege az, hogy kamatokat legfeljebb hat hónapra lehet előre fizetni. Eme rendelkezés be nem tartása — Fischer Tivadar dr. kiegészítése alapján — egy tekintetű, mintha a fölösleget a tőke amortizálására fizetne volna be az adós.

A 7. szakasz szerint a kamatra vonatkozó bármilyen igény három éven belül elévül. A hivatalos javaslat a 6-ik szakaszban öt évben állapítja meg az elévülési időt.

A 8. szakasz kimondja, hogy a jelenlegi törvényben megállapított maximális kamatláb a törvény kihirdetésének napjától kezdve a törvényt megelőző időben létrejött mindazon egyezményekre is vonatkozik.

(Folytatása a 3. oldalon)

sok helyén már álmok vidéki városok hirdetnek a diadalmas „eszme” megvalósulását. Ugy képzelik, hogy a lakosságnak azt a részét, amelyet a „faj-nemesítés” még meghagyna, — a munkanélküliség, az éhség és a polgárháboru tenné el az utóból.

A világvárosok elpusztítása azonban még nem meríti ki a hitleri koncepciót. Az örültek és gonosztevők nem szerény emberek, azt meg kell adni. Hitler úgy képzeli, hogy miután már a világvárosok romokban fognak heverni: haladéktalanul vissza kell állítani a középkori házbéri rendszert s az ezzel összefüggő birtok- és munkajogot. Vissza kell állítani a rendiség intézményeit, a munkásokat és parasztokat kényszer szervezeteiben kell csoportosítani. A parasztnak a nagybirtok fogja kijelölni azokat a földeket, amelyeket megművelni kötelesek, a munkások béréit pedig a felettes hatóságok bölcsen fogja megállapítani az egyes munkás teljesítőképessége alapján. Az örököségi rend megmegtartandó, ingatlanok tekintetében a végrendeke-

zési jog megszűnik, a földbirtokos nem vehet többé fel magánhitelezőknél kölcsönt, csak közpénztáraknál, vagy állami jelzálogintézeteknél csinálhat adósságot.

Hitler földi paradicsomának azonban van még egy lényeges feltétele. Ez pedig nem más, mint az ugynevezett kamatrabszolgaság eltörlése. A kamatrabszolgaság együtt jár a kapitalizmussal, — hirdetik Hitler és elbaráta — arról azonban egy szóval sem tesznek említést, hogy ők maguk a kapitalistákról kapják a szubvenciókat. A kapitalista és a tőkés kamatlábevezete — Hitler nagyon érti a hazabeszélést — természetesen nem jelenti a kamatrabszolgaság fenntartását. A diszes kivételek között a magas hivatalnokok, a tisztek nyugdíja, sőt a kapitalista vállalkozó, nyeresége és profita is helyet foglal. Hitler csak a bérze- és banknyereségeket itéli tűzhálára. Ezt a legutóbbi programponthoz azonban legkevésbé Hitlerék vehetik komolyan, hiszen Németországban még a csecsemők is tudják, hogy a kampóskereszte-

sek a legnagyobb összegeket például a Deutsche Banktól kapják.

Végül pedig — a fent körülírt örültek koronájaként — a német kampóskeresztesek a világgazdaság ellen a riadót fujnak. Programjuk szerint Németország csak vér- és fajrokon-nemzetekkel lép majd gazdasági érintkezésbe és árucserébe. Hogy azután a német nép honnan fogja a hiányzó nyersanyagokat beszerezni és hol fogja a kész gyártmányokat elhelyezni: eme kisded probléma miatt nem fáj a Hitlerék feje. Valószínűleg arra gondolnak, hogy majd ha ők uralomra kerülnek, akkor az előbb már kiirtott lakosság megmaradt részével meghódítják az összes nyersanyagtermelő országokat. A világnak tehát van oka félnie és remélnie. Különösképpen a nem-német és így a mi országunk antiszemitaínak is. Legfeljebb az a remény töltöheti el a világot nem germán származású antiszemitaínak lelkét, hogy Hitler ép úgy nem fog soha Németországban kormányra kerülni, mint ahogyan ők nem fognak a saját hazáikban!

Table with financial data, including 'TEHER' (Liabilities) and 'KÖVETEL' (Assets) sections with various numerical values.

kozok, amelyek
gyobb kamatláb
(A hivatalos já
törvény rendl
tásának pilla
vénybe.)

Nem
határ
állap

A 9. szakasz
javaslatban és
zést tartalmaz.
ugyanis, hogy a
léptetése nem t
mely meghatáro
állapodás egyo
nem határ
1932 április első
lező anélkül, ho
megsértette vol
amelyeket az a
életbeléptetése
vényben megáll
lábban felül fize
mintha azoknak
tőke amortizáci

A 10. szakasz
ha a Banca Na
kamatlábában v

A 11. szakasz
lat a 8-nak fele
hitelező, aki a
engedett kamatl
ki magának, vét
hónaptól egy é
5-től 20 ezer lej
sujtható. Ugya
zandó arra a sze
követését mint
a vétségét prof
olyan személy,
vétségért elítél
től három évig
lejtől 100 ezer
lesz.

A 12. szakasz
ből kifolyó büni
jegyzőkre, keres
kereskedelmi vál

A 13. szakasz
kamatlábából
sult fél kérdésé
hat hónapon bel
után. A bünper
tékesítheti polgá
vétségben való
hatáskörébe tart
taló ítélet az eli
terjedt újságban

Ez utóbbi szak
vonalaiban mege
vaslat intézkedé

A 14. szakasz
zéseket tartalmaz

Bucuresti-Buka
Kelet tudósítóját
utáni ülésen nap
ceanu szociáldem
lálja meg a mur
kér, hogy vessen
len állapotoknak,
kötevényben a munk
velük való bá
ható.

Negura liberál
jelent be egyszer
di az igazságügy
tézkezdést hajland
vaslasi törvényisz
igyekezik rávenni
iratkozoznak be a

Elti
A második inte
kedésügyi minisz
hogy a posta vez
tett az ügyészsége
ellen bizonyos, a
sára vonatkozó do

Mirto: Tehát m
Negura harmad
pénzügyminiszteri
az állami tisztvis
zetését rendszeren

Leon Lupista: A
koncesszió körüli

Hatiegan munk
igéri, hogy meg
által felhozott vad

Ilie Lazar a bu
körüli szabálytala
pellálja meg a kor

SELECT Ma kezdettel mutatja be az idők leg-
grandiózusabban rendezett repülő-
filmét: **MOZGÓ**

A HALÁLOSZTAG

„Wings“ és „Orgonavirágzás“ össze sem hasonlíthatók e csodás technikájú film-
mel, melynek főszereplői nem művészek, hanem valóságos hősök. NYUGATON A
HELYZET VÁLTOZATLAN és a HALÁLOSZTAG a legszenzációsabb háborús film-
mek. (Monopol Concordia film).
E filmet a királyi család kétszer nézte végig.

A Mizrachi nem tér vissza a cionista Executívébe

Közeledés várható az Aguda és a Mizrachi között

Bécs, március 3. A napokban az osztrák fővárosban tartózkodott rabbi Fischmann Palesztinából. Fischmann, aki tagja a Mizrachi világszervezet vezetésének, nyilatkozott a zsidó sajtó képviselői előtt az aktuális kérdésekről és mindenképp megfogalmazta azt a híresztelést, mintha a Mizrachi vezetői ismét be akarnának lépni a Jewish Agency mostani exekutívájába, vagy akár a cionista világszervezet végrehajtó bizottságába. Amikor a Mizrachi képviselői — mondotta rabbi Fischmann — kiléptek az exekutívából, azért tették, hogy ennek politikai munkásságáért magukról elhárítsák a felelősséget. A lengyelországi Mizrachi körökben általános az a vélemény — folytatta —, hogy dr. Weizmann nem volt joga akceptálni Macdonald levelét. Ez a levél néhány jelentéktelen kitételek kivételével nem tartalmaz semmi olyant, ami meg tudná nyugtatni a kedélyeket, vagy ami meg tudná könnyíteni a palesztinai munkát.

Ellenzékben a német
mizrachi-frakció

Berlin, március 3. Dr. Oskar Wolfsberg cikket ír a „Jüdische Rundschau“-ba azokról az energikus fáradozásokról, amelyeket a németországi mizrachi fejt ki abban az irányban, hogy Lazarus Barth megmaradjon az exekutívában. Igyekeztek odavezetni, hogy Farbstein, a mizrachi-frakció elnöke, február 8-ra konferenciára hívta össze a Mizrachi Aktionscomitéjének Európában tartózkodó tagjait. A Mizrachi németországi központja Max J. Robert és dr. Wolfsberg elküldötte a konferenciára Varsóba. Az értekezlet azonban lesújtó eredménnyel végződött. A német mizrachi képviselőinek érveivel egyáltalán nem törődtek, úgy hogy nem maradt más hátra, minthogy Lazarus Barth végleg lemondjon. A cikkíró köszönetét fejezi ki Lazarus Barthnak, aki tiszta és nemes intencióval töltötte be hivatását. Dr. Wolfsberg cikke végén kijelenti, hogy a németországi mizrachi-frakció továbbra is fenn tartja álláspontját és ellenzékben tudja magát a Mizrachi világszervezet mai vezetésével szemben. Nagyon fájdalmas ezt konstatálni, de olyan harc előtt állunk — írja — amelyet végig kell küzdenünk azzal a komolysággal és felelősségérzettel és azzal a bátorsággal, amelyet joggal várnak tőlünk.

A czortkowi rebbe az
Aguda és Mizrachi együtt
működéséért

Bécs, március 3. Rabbi Fischmann hosszabb beszélgetést folytatott a Bécsben élő híres czortkowi rabbi, Izrael Friedmannal. Friedmann rabbi annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy párta és frakcióra való tekintet nélkül minden zsidó kötelessége a zsidó újjáépítés gazdasági és politikai területein aktív módon közreműködni. A Mizrachi és az Aguda Jisrael kell, hogy a vallási és nevelési munka területén kölcsönös munkával összefogja-

Weininger Ottó:

Nem és Jellem

Leszállított ára most egész vászonkö-
tésben 222 lej.

Kapható az UJ KELET könyvostá-
lyában.

nak, hogy egyesült igyekezettel erősít-
sék a Palesztinában élő vallásos zsidó-
ságot. Ellentétben némely Aguda kö-
rökben uralkodó véleményel, rabbi

Macdonaldnak Weizmannhoz intézett levele a Népszövetség előtt

Genf, március 3. A Népszövetség főtít-
kársága tegnap vette át a brit kormány
elnökének, Ramsay Macdonaldnak dr.
Chaim Weizmannhoz, a Jewish Agency el-
nökehez intézett levelét, amely interpretál-
ja az 1930. októberében megjelent Fehér
Könyvet. A Népszövetség titkársága azon-
nal számos példányban lemásoltatta a
nagyfontosságú levelet és azt a népszö-

vetségi tanács és a mandatárius bizottság
minden tagjához eljuttatta.

Népszövetségi körökben általános a vé-
lemény, hogy Macdonaldnak ez a Weiz-
mannhoz intézett levele, amely a májusi
ülésszakon kerül tárgyalásra, a legnehe-
zebb és legkényesebb problémák egyikét
fogja könnyen megoldani.

Antiszemita incidens a temes- vári politechnikán

Egy nagyobb antiszemita diákokból álló csoport bántalmazta a
műegyetem két zsidó hallgatóját

Timisoara-Temesvár, március 3. (Az Uj
Kelet tudósítójától). A temesvári politech-
nikumon sajnálatos incidens játszódott le
tegnap délelőtt. A politechnikumnak mind
össze két zsidó hallgatója van, akikkel
szemben keresztény kollégáik nem visel-
kedtek ugyan a legbarátságosabban, de
eddig nem léptek agresszíven fel.

Tegnap délelőtt, miután a professzor el-
hagyta a tantermet, egy nagyobb anti-
szemita diákokból álló csoport rátámadt a

két zsidó műegyetemi hallgatóra és su-
lyosan bántalmazták őket. A két zsidó
diák az egyetemi rektortól kért védelmet
és szankciókat.

Figyelemreméltó, hogy a műegyetemi
hallgatóknak egy delegációja kereste fel
a rektort, Russu diák vezetése alatt. A
delegáció hangsúlyozta, hogy rosszalják
és elítélik kollégáiknak a zsidó diákokkal
szemben tanúsított eljárását.

Nemzetközi körözőlevel alapján letartóz- tattak egy kolozsvári kereskedőt

A rendőrségről az ügyészségre, ügyészségről a szigurancára
vitték át, ahol folyik a kihallgatása

Cluj-Kolozsvár, március 3. (Az Uj Ke-
let tudósítójától). Különös érdekességű le-
tartóztatást fogantatosított tegnap a ko-
lozsvári rendőrség, amelynek hátterében
egy nemzetközi körözőlevel húzódik meg.
Az egyik budapesti nagyvállalat feljelen-
tésére a budapesti rendőrség körözőleve-
let bocsátott ki, amely diplomáciai uton
jutott el a kolozsvári rendőrség bünygyi
osztályához. A körözőlevel értelmében a
rendőrség hétfőn este előállította H. M.
kolozsvári kereskedőt, aki anyósával egy
esemegeüzletet bérel.

H. ellen a budapesti nagykereskedő 1700
pengő elikkasztása címén tett feljelentést
H. 2 éve tartózkodik Romániában és ezt
megelőzőleg, sőt romániai tartózkodása
alatt is a budapesti céggel állott össze-
kötötésben. A rendőrség H-t az ügyész-

ségre tette át, ahol dr. Dunca Gerő vizs-
gálóbíró hallgatta ki, majd a szigurancára
tették át.

A szigurancán ittartózkodási engedé-
lye miatt folyik kihallgatása. Két évvel
előzött jött H. Romániába, ahol Medgyes-
sen lakott. Tartózkodási engedélye miatt
gyakori kellemetlenségei voltak, ezért
magyar állampolgárságára lemondott és
román állampolgárságra optált. Most a
Budapestről jött körözőlevellel kapcsolat-
ban a hatóságok azt igyekeznek kivizs-
gálni, hogy van-e joga H.-nak Romániában
tartózkodni.

A család köréből szerzett értesülések
szerint H. ellen személyes bosszu indította
meg a nyomozást. A letartóztatott keres-
kedő kihallgatása még folyik a szigur-
rancán.

Iskolaáthelyezés diákerésekkel, mely az inspektor inzultálásával és törvény- széki tárgyalással folytatódik

Cluj-Kolozsvár, március 3. (Az Uj Ke-
let tudósítójától). A kolozsvári törvény-
szék harmadik szekciója előtt egy rég hu-
zódó iskolaügyi botrány epilógusa zajlott
le. Kolozsváron a javítóintézet épületé-
ben a hadiárva részére ipariskolát létesít-
tett az állam, amelyben egészen szegény-

sorsu hadiárvaikat képeztek ki különböző
ipari pályákra. Az elmúlt télen miniszteri
rendelet értelmében az iskolát Jasiba he-
lyezték át és ekkor az intézet összes nő-
vendékeinek Jasiba kellett költözniök. A
rendelkezés nem volt kedvező az iskola nő
vendékeire nézve, mert ezek valamennyien

Friedmann kijelentette, hogy a politi-
kai munka eredménye tisztára attól
függ, hogy Palesztina ne kapjon Legis-
lative Councilt.

Zsidó középosztályt
Palesztinában!

Rabbi Friedmann továbbá azon re-
ményének adott kifejezést, hogy egyet-
len tagja a régi jisivnak, nem fog
résztvenni egy olyan parlamentben,
amely szerencsétlenségét jelentené
Erec Jisrael újjáépítése tekintetében.
A rabbi szükségesnek tartja, hogy a
galutországok jómódu zsidói Paleszti-
nába investálják vagyonukat. Főleg a
középosztálynak a letelepedése lenne
nagyon kívánatos.

A beszélgetés végén, amelyen egyéb-
ként résztvett a bécsi hitközség miz-
rachi-előjárója, Viktor Bauminger is,
a czortkowi rabbi egy nagyobb össze-
get adott át Fischmann rabbinak, hogy
azon pászkát vegyenek a chalucok szá-
mára.

erdélyiek és családi összeköttetések miatt
szívesebben folytatták tanulmányaikat Ko-
lozsváron.

A növendékek között akadtak olyanok is,
akik hevesen agítottak diáktársaik között,
hogy a rendeletet ne respektálják. Az in-
tézet tanári karában néhány fiatal egye-
temi hallgató is szerepelt, akik az intézet
áthelyezésével állásukat veszítették volna
és a miniszteri rendelet ezek között is el-
keseredést szült. Így valóságos forradalmi
hangulat lett urrá az iskolában, amikor a
rendeletet végrehajtani kellett. A növendé-
kek megtagadták az engedelmességet
tanáraikkal szemben és kijelentették,
hogy nem hajlandók átköltözni Jasiba.

Az ügy kivizsgálására a miniszterium
Baciu jasi inspektort küldte ki, aki Ma-
rinescu itteni igazgatóval együtt megki-
sérlette, hogy a rendelet értelmében beva-
gonirozza és Jasiba szállítsa az iskolát. Itt
azonban rendkívül heves ellenállásra ta-
lált, a diákok nem akartak engedelmesked-
ni és parázs tüntetést rendeztek az igaz-
gatóság és az inspektor ellen. Baciu erre
botot kerített és valósággal inkvizíciót ren-
dezett a diákok között, akik napokon ke-
resztül viselték testükön a botütések nyo-
mait. A kedélyeket azonban a verekezés
sem csitította le és a napokig tartó vizs-
gálat újabb fejleményeként a diákok pa-
rázs tüntetést rendeztek Baciu ellen, aki-
nek ablakai alatt macskazenét adtak. Az
inspektor erre újra botjával próbált elégé-
telt szerezni magának, de ekkor már a
diákok sem hagyták annyiba a dolgot és
az inspektort többszörösen inzultálták.

Igy került az ügy bírói utra. A diákok
felizgatásával Bănică Constantin egyete-
mi hallgatót vádolták, aki az intézetben
előadott és a leghevesebb ellenzője volt az
intézet áthelyezésének. Azon az estén ő
is a diákok közé vegyült és állítólag
egyike volt azoknak, akik meg is ütötték
Baciu. Baciu hivatalos személy elleni
sértés címén emelt vádat Bănică ellen,
sőt magánjogi keresetet is nyújtott be
erkölcsi kártérítést kérve.

A törvényszék harmadik szekciója előtt
ma játszódott le a per, amelynek érde-
kessége az volt, hogy Colfescu ügyész
valóságos védőbeszédet mondott a vádlott
mellett, erénynek állítva azt, amit az in-
tézet áthelyezése ellen tett. Az ügyész a
vádlott felmentését kérte, ennek ellenére
a törvényszék 15 napi elzárásra és 100
lej pénzbüntetésre ítélte a diákokat, az íté-
letet azonban három évre felfüggesz-
tette. Az elítélt fellebbezést jelentett be.

Curtius német külügy- miniszter Bécsbe érke- zett

Bécs, március 3. Curtius és kísérete
ma délelőtt megérkezett az osztrák fő-
városba. A hivatalos Wiener Zeitung
cikkekben üdvözlö a német külügyminisz-
tert látogatása alkalmából s hangoztat-
ja az Ausztria és Németország közötti
szoros baráti kapcsolatokat.

A Westbahnhofra ma megérkezett
Curtius német birodalmi külügymi-
niszter vonata. Az érkező Curtiust
Schober dr. helyettes kancellár, kül-
ügyminiszter, a szövetségi elnök és a
kancellárt képviselő személyiségek és
nagy számú közönség várta. Az embe-
rek a német külügyminiszter érkezése-
kor lelkes szimpátiatüntetésbe kezdtek
s hosszasan éljenztek Curtiust. A né-
met külügyminiszter látogatása hivata-
los jellegű és három napig tart.

— A cár leveleinek olvasására kötelezik
az orosz diákokat. Berlinből jelentik: A
leningrádi volt cári palota archívumában
nemrég érdekes levezetést találtak. A le-
veleket a német és osztrák udvarokból ír-
ták Miklós cárnak, a levelek tartalmáról
azonban semmi közelebbi nem szivárgott
ki, mindössze annyit, hogy rendkívül érde-
kes adalékokat tartalmaznak a háborúra
vonatközlőleg. Az Associated Press mun-
katársa beszélgetést folytatott Lunacsarsz-
kyval, aki kijelentette azt, hogy a levele-
ket kivonatolva brosurákban kiadják és
más hasonló kiadásokkal együtt a szovjet-
iskolák 16—18 éves tanulói számára, mint
kötelező olvasmányt, előírják.

— Franciaország Innsbruckban főkonzul-
tátust állított fel. Bécsből jelentik:
Franciaország Innsbruckban főkonzul-
tust állít fel, melynek vezetőjévé Simeon
konzult nevezik ki. Az olaszok gyanakvás-
sal fogadják az új főkonzul személyét, aki
ról a lapok azt állítják, hogy a háború
alatt a francia hadsereg főparancsnokság
kémiszervezetének egyik főnöke volt s az
olasz idegrendés most főként amiatt van,
hogy Innsbruck közel esik az olasz határ-
vidékhez.

Nitescu igazságügyminiszter törvényjavaslatot nyújtott be — az öngyujtók ellen

Mircea Djuvara liberális képviselő katasztrófálisnak tartja az uszorakamat-ellenes törvényjavaslatot, amely csak akkor volna indokolt, ha hatvanmilliárd lejt tenne ki Románia bankjegyforgalma (Első oldali cikkünk folytatása)

kozok, amelyekben a megengedettnél nagyobb kamatláb van szerződésileg kikötve. (A hivatalos javaslat szerint a jelenlegi törvény rendelkezései a javaslat benyújtásának pillanatától kezdve lépnek érvénybe.)

Nem lehet egyoldaluan egy meg határozott időre szóló hitelmegállapodást felmondani

A 9. szakasz nem szerepel a hivatalos javaslatban és így igen fontos rendelkezést tartalmaz. Ez a szakasz kimondja ugyanis, hogy a jelenlegi törvény életbe lépését nem tekinthető jogalpnak valamely meghatározott időre szóló hitelmegállapodás egyoldalú felbontására. Ha a meg nem határozott időre szóló hitel 1932 április elseje előtt felmondja a hitelező anélkül, hogy az adós az egyezményt megsértette volna, úgy azok a kamatok, amelyeket az adós a jelenlegi törvény életbe lépésétől és a jelenlegi törvényben megállapított egyezményes kamat lábon felül fizetett, úgy fogják tekinteni, mintha azokat az összegeket az adós a tőke amortizációjára fordított volna.

A 10. szakasz arra az esetre intézkedik, ha a Banca Nationala visszleszámitolási kamatlábjában változás következik be.

A 11. szakasz, amely az eredeti javaslat a 8-nak felel meg, kimondja, hogy az a hitelező, aki a jelenlegi törvényben megengedett kamatlábon felüli kamatokot köt ki magának, vétséget követ el, amely két hónaptól egy évig terjedő börtönnel és 5-től 20 ezer lejig terjedő pénzbüntetéssel sújtható. Ugyanez a büntetés alkalmazandó arra a személyekre, aki a vétség elkövetését mint közvetítő elősegítette. Ha a vétséget professzionista követte el, vagy olyan személy, akit előzőleg már hasonló vétségért elítéltek, a büntetés hat hónaptól három évig terjedő börtön és 20 ezer lejtől 100 ezer lejig terjedő pénzbírság lesz.

A 12. szakasz kiterjeszti a kamatvétségből kifolyó bünyögi felelősséget a cégjegyzőkre, kereskedelmi megbízottakra, a kereskedelmi vállalatok vezetőire.

A 13. szakasz rendelkezése szerint a kamatvétségből kifolyólag csak a károsult fél kérésére indítható meg az eljárás, hat hónapon belül a vétség elkövetése után. A bűnper során a károsult fél értekezheti polgári igényeit is. A kamatvétségben való ítélkezés a járásbírság hatáskörébe tartozik. A végleges marasztaló ítélet az elítelt terhére valamely elterjedt újságban leközölné.

Ez utóbbi szakaszok rendelkezései nagy vonalaiban megegyeznek a hivatalos javaslat intézkedéseivel.

A 14. szakasz a szokásos zárórendelkezőket tartalmazza.

Bucuresti-Bukarest, március 3. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A kamara ma délutáni ülésén napirend előtt Lotar Rădăceanu szociáldemokrata képviselő interpellálta meg a munkaügyi minisztert, akit kér, hogy vessen véget azoknak a lehetetlen állapotoknak, amelyek a romániai kikötőkben a munkások javadalmazása s a velük való bánásmód terén tapasztalható.

Negura liberális három interpellációt jelent be egyszerre. Mindenekelőtt is kérdi az igazságügyi minisztert, milyen intézkedést hajlandó foganatosítani azon vaslasi törvényszéki bíró ellen, aki arra igyekszik rávenni a parasztokat, hogy iratkozzanak be a nemzeti parasztpártba.

Eltűnnek bizonyos dossziék

A második interpellációjában a közlekedésügyi minisztert kérdi, igaz-e az, hogy a posta vezérigazgatója fejjelentést tett az ügyzségnek egyik postafőtisztviselő ellen bizonyos, a telefonon koncesszionálására vonatkozó dossziék eltűnése miatt.

Mirto: Tehát mégis eltűntek. Negura harmadik interpellációját a pénzügyminiszterhez intézi, kérve, hogy az állami tisztviselők és nyugdíjasok fizetését rendszeresen folyósítsák.

Leon lupista: A színajai játékkaszinó koncesszió körüli visszaélésekről beszél.

Hatiegan munkaügyi miniszter megígéri, hogy meg fogja vizsgálni a Leon által felhozott vádakat.

Ilie Lazar a bukaresti Opera vezetése körüli szabálytalanságok ügyében interpellálja meg a kormányt. A máramarosi

képviselő rámutat arra, hogy Georgescu, az Opera új igazgatója visszavette mindazokat az embereket, akiket Vlad miniszter annakidején az Operától eltávolított és uton-utfélen azt hangoztatta, hogy neki olyan barátai vannak, akik biztosítják őt mindenkiel szemben.

Hatiegan miniszter kéri Lazar Illést, hogy hozzon fel precíz vádakat, mert az elmondottak alapján nem áll módjában vizsgálatot indítani.

Még szigorubb szankciók az öngyujtók ellen

Voicu Nitescu igazságügyminiszter törvényjavaslatot nyújt be az öngyujtók használatának szabályozására vonatkozólag. A javaslat a gyufa koncesszionálásáról szóló szerződés alapján készült és az eddiginél is súlyosabb szankciókat tartalmaz, a le nem bélyegzett öngyujtók tulajdonosaival szemben.

Pardos prahovamegyei képviselő az autonóm petróleumpénztárnál észlelt vizs-

szalések ügyében kér vizsgálatot a kormánytól, majd az elnök Man alelnök bejelenti, hogy áttérnek a napirendre, a melyen az uszorakamat elleni javaslat szerepel. Mielőtt megkezdénék a javaslat tárgyalását, Georgescu Barla regáti képviselő személyes ügyben kér szót. Man nem adja meg a szót a képviselőnek és kijelenti, hogy egyesek mindenáron igyekeznek elszabotálni ezen törvényjavaslat megszavazását, amelyre sürgős és nagy szüksége van az országnak.

Mircea Djuvara támadja a kamattörvényt

Mircea Djuvara liberális képviselő tartja meg ezután beszédét. Elesen támadja a javaslatot, amelyet valóságos szerencsétlenségnek nevez. Rámutat arra, hogy az ingó és ingatlan értékének árának visszacsúszása folytán a kölcsönkihelyezés nagy rizikóval jár és amugyis nagy körültekintésre kényszeríti a pénzintézeteket. Az uszorakamat elleni javaslat lehetetlenné

teszi valósággal a hitelműveleteket, eltekintve attól, hogy csödbe fogja kergetni a bankoknak egy tekintélyes részét. Ha hatvanmilliárd lejt volna a forgalomban, amennyire a nemzetgazdaságnak szüksége van, úgy az uszorakamat elleni javaslat esetleg kívánatos lehetne. Lehetetlen azonban ilyen javaslattal jönni akkor, amikor mindössze 18 milliárd lejt tesz ki az ország bankjegyforgalma. A nemzeti parasztpárt azt ígérte, hogy a stabilizáció után fel fogja emelni a bankjegyforgalmat. Ezzel szemben hárommilliárd lejt csökkentette azt. Az uszorakamat elleni javaslat nem egyéb, mint egy flastrom, amelyet a kormány gazdasági életnek egy súlyos sebére igyekszik ráragasztani. Lehet, hogy a flastrom el fogja fedni a sebet, ez azonban belülről annál inkább terjedni fog és el fogja árasztani a gazdasági élet egész organismusát.

Djuvara ezután számokkal illusztrálja, hogy a 16 százalékos megállapított egyezményes kamatláb tulságosan alacsony, miután a Banca Nationala 9 százalékos diszkontót szed, ezzel szemben a kezelési költségek 5.80-át tesznek ki. Azon a véleményen van, hogy a javaslat valóságos katasztrófát fog zudítani az ország gazdasági életére és éppen ezért nem szavazza meg.

Leon lupista a következő felszólal. Ugyancsak a javaslat ellen szavaz. Ezután Fischer Tivadar mondotta el beszédét.

A bánffyahunyadi botrányos polgármester-választás a megyei tanács plénuma előtt

Bánffyahunyadnak nem kell a városi cím, a kormány mégis tüzzel-vassal várost akar csinálni a községből

Cluj-Kolozsvár, március 3. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A megyei prefekturán ma ült össze a vármegyei tanács, amelynek ülése elé a megye minden helyiségében általános érdeklődéssel néztek. A megyei tanács ülésén dr. Gherman alispán nyújtotta be a megye múltévi működéséről szóló hivatalos jelentését, amelyhez a megyei tanács tagjai közül sokan szóltak hozzá. A legélénkebb vita a bánffyahunyadi szónok, Bokor Márton felszólalása körül támadt, aki helyes kritikát gyakorolt a megye vezetősége fölött a Bánffyahunyadnak városi cím előléptetése ügyében egymásra következő ellentétes rendelkezések miatt.

Bokor Márton hangsúlyozta, hogy Bánffyahunyad lakossága számára semmi előnyt nem biztosít az, ha városnak léptetik elő. Ez csak növelné a lakosság terheit, amelyeket a mai viszonyok mellett nem bír el a község. Éppen ezért Bánffyahunyad községi tanácsa már több ízben is interveniált, hogy a rendeletet vonják vissza. A lakosság nagy többségének gazdasági érdekei kívánják úgy, hogy Bánffyahunyad község maradjon. Ennek ellenére a legutóbbi tanácsválasztás után nem dr. Pasca Vasilet neveztek ki primárnak, aki pedig a szavazatok többségét nyerte el és a község fenntartása mellett foglalt állást programjában, ha-

nem egy fiatal ügyvédjelöltet, dr. Moga Eugent, akit a polgármesteri cím ambicióval és ezért az őt támogató érdekesoporttal együtt azt kívánja elérni, hogy Bánffyahunyad városi minősítése megmaradjon.

Bokor Márton felszólalásában hangsúlyozta, hogy a polgármester választást a bánffyahunyadi pártok megfellebbezték és egyben felhívta a megyei tanács figyelmét arra, hogy Bánffyahunyad gazdasági érdekeit védik akkor, ha Bánffyahunyad községi kvalifikációját fenntartják.

A tanácsülésen még számos felszólalás hangzott el.

Ujabb kommunista szervezkedés?

Kolozsváron letartóztattak egy vásárhelyi kommunista nőt, aki szoknyájának gumiöve köré csavarta a társaira kompromittáló iratokat

Kedden egész napon át számos letartóztatást foganatosított a kolozsvári sziguranca. Vásárhelyen van állítólag a szervezkedés központja

Cluj-Kolozsvár, március 3. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A kolozsvári rendőrség politikai osztályán ma lázas tevékenység közepette ujabb kommunista leleplezés ügyében kezdtek meg a vizsgálatot. Kiszivárgott hírek szerint a megszokott kommunista letartóztatásoktól eltérően, amelyek minden beharangozott „kommunista nap” előtt bekövetkeznek, ez alkalommal kiterjedt kommunista szervezkedés ügyében nyomoznak a hatóságok, amelyek centrumát állítólag Marosvásárhelyen találták meg a sziguranca hivatalok.

A marosvásárhelyi sziguranca állítólag kommunista sejtet leleplezett le, mely a „népmentő egyesület” címet viselte.

Ezzel kapcsolatban érte el Kolozsvárig a szájak és itt számos letartóztatásra vezettek. A sziguranca a Marosvásárhelyről kapott adatok alapján az elmúlt éjjel rajtaütésszerű házkutatást tartott a Méhes utcában, ahol egy Halász Ilona nevű marosvásárhelyi nő átmenetileg tartózkodik.

A nyomozásról szóló hírek szerint a házkutatásnak szenzációs eredményei van-

nak. Halász Ilona lakásán rendkívül sok kompromittáló adatot találtak, közöttük sok címet és utalást azokra, akik a földalatti mozgalomban részt vesznek. A letartóztatott nő emellett rendkívül leleményesen rejtette el a kompromittáló iratokat. A sziguranca a házkutatás alkalmával talált adatokkal nem volt megelégedve és tüzetes motozás alá vette a nőt. A motozásnak szenzációs eredményeképpen

Halász Ilona szoknyájában, a gumiöve köré csavarva találták meg azokat a feljegyzéseket, amelyek alapján a sziguranca, állítólag az egész országra terjedő nyomozást indít meg.

A kolozsvári elővezetések következtében több letartóztatást is foganatosított a sziguranca. Az elővezetettek egy részét szembesítették a letartóztatott nővel és kihallgatásuk után szabadlábra helyezték őket. Egyrészüket azonban szabad és a késő esti órákban sem engedték szabadon és ki hallgatásuk egyre tart.

A sziguranca a letartóztatásokra vonatkozólag minden felvilágosítást megtagadtak. Az egész napon át történt letartóztatások eredményeként az éjjeli órákban még Báies György, Fenachel Imre, Fenachel Zoltán és Havady József ügyében folynak a kihallgatások a sziguranca, míg a többiek a délután folyamán szabadlábra helyezték.

Kolozsvári Mentők kesspénz sorsjátéka!

Nyeremény garantálva és fizetve Banca Albina által

SOHA TÖBBÉ!

ilyen alkalom, hogy csekély 100 lejért gazdag ember lehessen, mert március 15-én 100.000 lejt, március 25-én 200.000 lejt és

április hó 1-én 1 millió lejt nyerhet

A cluj-i Mentők sorsjegy húzásain.

Siessen a vásárlással, amíg nem késő!

Sorsjegy kapható: dohány-hirlapáruda, borbélyoknál és uccai árusoknál, valamint 117 lej előzetes beküldése ellenében a Sorsjegyroda Cluj, Str. Memorandului No. 16.

Nyeremény jegyzék hirlapilag közölve!

összeköttetések miatt a tanumanyakat ko

akadtak olyanok is, akik diáktársaik között, akiket a tanumanyakat ko... Az in... néhány fiatal egyet... epeit, akik az intézet... kát veszítették volna... et ezek között is el... valóságos forradalmi... iskolában, amikor a... ni kellett. A növen... az engedelmességet... és kijelentették... atköltözödni Jasiba... sára a minisztérium... küldte ki, aki Ma... óval együtt megki... értelmében beva... állítsa az iskolát. Itt... éves ellenállásra ta... artak engedelmessé... t rendezték az igaz... tor ellen. Baciu erre... ggal inkvizíciói re... t, akik napokon ke... kon a botütések ny... azonban a verekedé... napokig tartó viz... yeként a diákok pa... tek Baciu ellen, aki... eskazénét adtak. Az... otjával próbált elég... tak, de ekkor már a... annyiba a dolgot és... rosen inzultáltak.

A diákok... Constantin egyete... aki az intézetben... ebb ellenzője volt az... k. Azon az estén ő... bevült és állítólag... akik meg is ütötték... atos személy elleni... vádat Bánica ellen... et is nyújtott be... rve.

adik szekciója előtt... per, amelynek érde... y Colfescu ügyész... t mondott a vádlott... va azt, amit az in... n tett. Az ügyész a... érte, ennek ellenére... őt elzárásra és 100... lte a diákok, az ité... m évre felfüggesz... bevezést jelentett be.

et külügy- ésbe érke-

Curtius és kísérete... zett az osztrák fő... s Wiener Zeitung... met külügyminisz... mából s hangoztat... emetország közötti... latokat.

a ma megérkezett... odalmi külügymi... érkező Curtiust... es kancellár, kül... etségi elnök és a... személyiségek és... várt. Az embe... miniszter érkezése... üntetésbe kezdtek... k Curtiust. A né... látogatása hivata... napig tart.

olvasására kötelezik... rlinből jelentik: A... lota archivumában... ést találtak. A le... trák udvarokból ir... levelek tartalmáról... bbi nem szivárgott... gyi rendkívül érde... naznak a háborura... ciated Press mun... ytatott Lunacsarsz... azt, hogy a levele... rákban kiadják és... al együtt a szovjet... ulói számára, mint... óirják.

estruban főkon... Bécsből jelentik:... uckban főkonzula... vezetőjévé Simeon... laszok gyanakvás... nul személyét, aki... k, hogy a háboru... egfőparancsnokság... főnöke volt s az... főként amiatt van... sik az olasz határ-

Figyelem!

A nagy érdeklődésre való tekintettel

Figyelem!

KÉT SZIV EGY KERİNGŐBEN

(Zwei Herzen in %, Takt)

film előadásaira szóló jegyek e hó 5-kétől, csütörtöktől kezdve előre megválthatók a „Select“-mozgó pánztáránál d. e. 11—1 óra között.

Néger zsidók

Még a nyár folyamán a Genfben megtartott népszövetségi ülés alkalmával közölték az újságok, hogy az Afrikában fekvő Abeszinia államot egy abesziniai néger zsidó diplomata képviselte a népszövetségi ülésen, a minap pedig az Új Kelet közölte, hogy egy abesziniai zsidó gyereket indítottak utnak Adis Abebából — Abeszinia fővárosából — Merseille-en keresztül Beogradba, hogy ott tanítót, vagyis rabbi-vá képezze ki.

Sokan csodálkoztak ezeken a tudósításokon és felvetették az a kérdést: hát vannak néger, vagyis szerencsen zsidók is?

A zsidók tudvalevőleg a kaukázusi emberfajhoz tartoznak, amely faj két alfajra oszlik. Az indogermánokra, vagyis fehérbőrűekre, amely alfajhoz tartoznak az ázsiai hinduk, továbbá az összes európai népek, mint a germanok, angol-szászok, románok, szlávok és többé-kevésbé a finn-ugorok is és a semitákra, akikhez a barnabőrű zsidók, a barnabőrű arabok és egyéb kipszultuló félben levő keleti népek maradványai tartoznak.

Feketebőrű zsidók tehát eredetileg nem voltak, mert a feketebőrű népek nem a kaukázusi, hanem a szerencsen-fajhoz tartoznak.

Amiképpen azonban az indogermán, vagyis az európai népek körében élő zsidók évszázadok folyamán a klimatikus s egyéb viszonyok és körülmények hatása alatt az európai fajokhoz, a rokon arab nép körében élő zsidók, szintén a barnabőrű arab fajhoz, azonképpen az abesziniai szerencsenek közé vetődött zsidók, szintén a feketebőrű szerencsen fajhoz hasonultak át. Sőt az abesziniai zsidók áthasonulása még intenzívebben következett be, mert míg az európai népek és az arabok között a zsidók, a zsidó államiság megszűnése után kerültek, addig az abesziniai zsidók állítólag 1000 esztendővel a polgári idősámítás előtt kerültek Etiópiába, vagyis a mai Abesziniaiba.

Az abesziniai törzsek jó része ugyan is az egyiptomi keresztény-kopt egyház körébe tartozik. Ez a vallás vegyülete az ó-keresztény, a római katolikus és a zsidó vallásnak. A keresztység előtt körülméletlenség vetik alá a gyermekeket, a zsidó étkezési törvényekből is megtartottak valamit, külsőleg a Ciril egyház szertartásait, lényegileg pedig a római katolikus egyház parancsait követik. A keresztiséget még a VI. században vették fel, ellenállottak az izlam minden erőszakos kísérletének, a pápa főhatóságának azonban nem vetették magukat alá és patriarchájukat az egyiptomi patriarcha szenteli fel.

A kopt hittérítők a zsidókat is meg akarták téríteni, de csak egy részüket sikerült megtéríteni, de nagyobb részük hű maradt az ősi vallásához.

Hogy a zsidók mikor kerültek Abesziniaiba, a história még nem derítette ki és arról, hogy ott mintegy 200—300.000 főnyi zsidó nép él, csak néhány évtizeddel ezelőtt szerzett tudomást a világ. Hiszen csak néhány évtizeddel ezelőtt fedeztek fel ott két újabb törzset is, melynek egyike fákon él.

1896-ban, vagyis az olasz-abesziniai háború alkalmával fedezték fel az abesziniai zsidókat és erre a hírre nemcsak a világlapok tudósítóinak légiója kereste fel őket, de az egész világ historikusainak és egyháztudósainak a figyelme az abesziniai zsidók felé fordult.

Hiszen a zsidó vallás két évezred óta a talmud és az azt követő irodalom hatása alatt vesztett ősi jellegéből, az abesziniai zsidóknak azonban sem a talmudnak nevezett törvénykönyvből, sem a zsidóság nagyjainak kódexéről tudomásuk nem volt, ősi eredetisé-

gében őrizték meg tehát vallásukat és így a világ historikusainak egy ősi nép, a világ teológusainak pedig egy ősi vallás tanulmányozására nyílt alkalom.

Az abesziniai zsidók hagyománya szerint ők még Salamon király idejében vándoroltak ki Abesziniaiba, amely ország fejedelme egyébként a Salamon király és Sába Arabia királynője közötti viszonyból származtatja magát és a „Juda Oroszlánja“ címet viseli. Allitások mellett szól az, hogy mint fentebb említettük, nemcsak a talmudot nem

ismerik, hanem a biblia többi könyveit, vagyis azokat a könyveket sem, amelyek Salamon király uralkodása után íródtak.

Ezt az álláspontot osztja Dubnov, a híres zsidó történész is, noha lehetséges, hogy a hódító Salamon király uralma alatt szerencsenek vették fel a zsidó hitet és így ezen zsidók eredetileg is a szerencsenfajhoz tartoztak.

Ilyen izoláltságban akadtak rájuk. Egyedüli törvénykönyvük a tóra, annak is csak egy része, a próféták létezéséről pedig csak az egyiptomi kopt keresztény hittérítőktől, papoktól szerzettek némi tudomást.

Mint érdekességet említjük meg, hogy Rene Maran, aki néhány évvel ezelőtt „Batuala“ című regényével a francia akadémia „Goncourt“ díját nyerte el — szintén abesziniai néger zsidó.

Nehezen felismerhető hamis ezresek vannak forgalomban Kolozsváron**A papir minősége, szín és kidolgozás ugyanaz, csak két homályos víznyomámos fej hiányzik a hamis ezresekről**

Cluj-Kolozsvár, március 3. (Az Új Kelet tudósítójától). Néhány hónap óta a kolozsvári rendőrséghez több feljelentés futott be, amelyek arról számolnak be, hogy a városban nagyszámban terjesztnek hamis bankjegyeket. A rendőrség erélyes nyomozást vezetett be a hamis pénzek ügyében, de egyelőre csak néhány hamis bankjegyet sikerült lefoglalni, amelyek arra mutatnak, hogy egy jól szervezett pénzhamisító banda működik Erdélyben, valószínűleg Kolozsváron. Eddig a rendőrség hamis husz és ezerleveseket talált, amelyek tekintélyes számban vannak forgalomban Kolozsváron.

Az utáztatok arra engednek következtetni, hogy sok hozzáértéssel működő egynek hozzák a pénz forgalomba. A huszlevesek tompa csengésükről ismerhetők fel és főleg arról, hogy mindegyiken egy

repedés húzódik keresztül. De sokkal jobban hamisították az ezerleveseket, amelyeknek színe és kidolgozása, valamint papírja is tökéletesen hasonló a valódi ezresekhez. Egyetlen hibát követtek el a hamisítók: az ezres hátlapján, két víznyomámos, alig látható fej van. Ez az alig látható két fej teljesen hiányzik a hamisítványról. Ez a hiányosság azonban csak alapos megfigyelés után vehető észre, mert a két fej az eredetin is nehezen ismerhető fel. A nyomozással megbízott Diosan detektív több kereskedőnél próbálkozott kuriózumként a hamis ezresekkel és azt mindenütt gyantafüggelékbe is váltották volna. Ippen ezért különös gondot kell fordítani a pénzátvételknél arra, hogy sok hamis pénz van forgalomban, mert bárkit könnyen megtéveszthetnek a jól sikerült hamisítványok.

Csupa zsidó vádlottai vannak a legújabb szovjett-ellenes összeesküvés pernek**A fővádlottak Abram Ginzburg, Lazar Zalkind, Boris Berlatsky, Moise Teitelbaum, Isak Rubin és Aron Sokolowsky**

Berlin, március 3. Moszkvából érkezett jelentések szerint — mint az Új Kelet megírta — március elsején *Krylenko* szovjett-függőség újra monstre-pert gyártott 14 egykori szociáldemokrata ellen. A vádlottak valamennyien zsidók, akik a „Bund“ nevű zsidó munkáspárt tagjai voltak. A vádirat szerint a bundisták, ép úgy mint a mensevikiek együttes elhatározással ugynevezett Unió-irodát létesítettek. Az irodának az volt a célja, hogy külföldi összeköttetésekkel a szovjethatalom ellen intervenció eszközöljenek ki az ellenséges kormányoknál. Másik feladata pedig abban állott, hogy a szovjett belső életét rombolják szét. Az organizáció, amely az ipari párttal és a kozakok szociálferradalmi pártjának vezetőjével, Csajanoffal és Kondrajeffel állott összeköttetésben, a vád szerint vissza akarta állítani a szovjett területén a kapitalista viszonyokat. Az Unió iroda a vád szerint a nyugateurópai burzsoáziaival is összeköttetéseket keresett, különösen pedig a II. Internacionálé vezetőivel.

A per fővádlottai: *Abraham Ginzburg*, a szovjett gazdasági tanácsának egykori kimagasló tagja, továbbá *Lazar Zalkind*, ismert közgazdász, *Boris Berlatsky* író, *Moise Teitelbaum*, az állami bank volt vezetője és *Isak Rubin*, a moszkvai egyetem közgazdasági tanára. Nevezettek egykor a mensevikiek vezetői voltak, később a Bundba léptek át és itt dolgoztak a zsidó munkásság megszervezésén. A vádlottak között foglalt helyet a cionista szocialisták egykori vezetője, *Aron Sokolowski* is, akit kiváló képességei jussán a szovjett-unió igen előkelő gazdasági pozícióba helyeztek. Néhány évig a legfelsőbb

gazdasági tanács titkára volt. Döntő jelentőségű munkája volt az Unió irodának — mondja a vádirat, — hogy *Abramovits* emigráns mensevik 1926-ban, *Braunstein* pedig 1929-ben Oroszországban tartózkodtak, ahol a szovjett-hatóságok megfigyelői szerint állandóan emigráns mensevikiekkel érintkeztek.

A per iránt óriási érdeklődés nyilvánul meg Oroszországban. A sajtó élénken tárgyalja az ügyet. A vádirat szerint az összes vádlottak a terükre rótt cselekményeket beismerték és védelmükre csak azt tudták felhozni, hogy nem bízták a szovjett gazdasági terveiben és azért akartak más gazdasági rendszert meghonosítani Oroszországban.

Ezzel szemben a külföldön élő bundisták, élükön *R. Abramovits*, nyilatkozatot tettek közzé a német lapokban. A következőket mondják:

„Anélkül, hogy a vádak érdemi részével foglalkoznánk, ki akarom jelenteni, hogy soha nem érintkeztem Oroszországból Berlinbe érkezett bundista elbarátaimmal. A vádirat szerint én magam is kétézer éve álnéven visszatértem Oroszországba. Igazolni tudom, hogy 1920 november óta nem léptem orosz földre.“

A berlini „Vorwärts“ című szociáldemokrata pártlap közli, hogy a 14 vádlott közül egyetlenegy sem tartott fenn semmiféle összeköttetést a külföldi szociáldemokrata pártokkal, sem pedig a zsidó Bunddal.

A német szociáldemokraták éles akciót akarnak indítani a szerintük ártatlanul fogvatartott egykori munkászervek érdekében.

Miről nevezték el a modern ruhaanyagokat?

A teksztíl produktumok sokaságának nevének és fajtájának a modern időkben, a szakértőkön kívül csak a fashionable női világ tudja emlékezetben tartani és megkülönböztetni. Valóban bámulatos, hogy egy jól öltözködő nő a különféle selymek, szövetek, bársonyok és más ruhaanyagok sok szára menő neve között a legnagyobb könnyedséggel tud disztigválni. A laikus férfiak kioktatása végett alábbiakban közöljük néhány teksztíl produktum nevének eredetét, miután azt hisszük, hogy ilyen módon azok könnyebben lesznek megjegyezhetők és egyben el fogják árulni, hogy különféle anyagokat melyik országban gyártják leginkább. Szegény férjeink ilyen módon ha nem is tudják azt, hogy miből fogják kifizetni önagsága ruhaszámláját, legalább azt tudni fogják, hogy kedves feleségük ruhájának anyaga honnan veszi hangzatos nevét.

Musselin, ez a kedvelt virágos ruhaanyag a mezopotámiai Mosul várostól kapta nevét, amely az ókorban igen híres volt teksztílgyártásáról. Damaszkusban állítottak elő a középkorban egy nehéz selyemszerű anyagot, amelynek a szövőtechnikáját a modern korban egy kedvelt vászonfajta előállítására alkalmazták. Az ugynevezett Manchesteri bársony természetesen az angol teksztíl város után kapta elnevezését, amely város mint tudjuk az angol gyapjuipar központja. A bársonnyal kapcsolatban itt megjegyezzük, hogy a közhasználatban levő velour és velvet elnevezések tulajdonképpen csak a bársony francia és angol elnevezései. A skót vidékekről, amelyeknek a juhtenyésztés a főfoglalkozási águk, ered a Cheviot és a Tweed elnevezés, amugy egy juhajtának a megjelölése.

Kattun az angol cotton szónak a változata, ami gyapjút jelent. Ugyanugy a macco szó a keletindiai Madras elnevezésből jön, ami ott ugyancsak gyapjút jelent. Az ugynevezett Ripsz szövési módjáról kapta elnevezését, a Rib szó ugyanis bordát jelent és a ripsz szálai bordaszerűen vannak szövve. A Crep de chine nevű selyemanyag természetesen Kina selyeiparáról van elnevezve. Maga a Crépé szó pedig a latin erispus szótól veszi eredetét, amely gondörített jelent. Jacquard volt nevrégen egy azóta leltűnt szövett anyag neve, melyet a francia Jacquardról neveztek el, aki ezt a szövett saját maga által konstruált szövőgépen állított elő. A Batiszt anyag keresztelő ruhát jelentett azelőtt, a Chiffon pedig franciául rongyot jelent.

A legdrágább és legértékesebb gyapjút szolgáló juhokról is szövettanyagokat neveztek el, mint: Kachmir, Tibet, Mohair és Vigogne.

— Cigányiskola Lőcsén. Lőcséről jelentik: A városi képviselőtestület legutóbbi ülésén a cigánygyermek iskoláztatásának a kérdése is szóba került. A városatyák körében az a nézet alakult ki, hogy a város létesítsen egy cigányiskolát, de a tanerőről az állam gondoskodik.

?**Minden kérdésre feleletet ad a****A GÉNIUS KIS LEXIKONA (1931)**

Teljes idegen szavak szótára, sport, filozófia, jog, közgazdaság, technika, stb minden szaváról felvilágosít 40.000 cikk, 800 kép, 64 műmelléklet mert az eddigi 560 lejes bolti ár helyett

ára füzve 200 lej, kötve 240— lej**KAPHATO AZ ÚJ KELET KÖNYVOSZTÁLYÁBAN****A hivatás megmeny****Henderson nagy Ma, vagy holnap**

Párizs, március. Alexander angol miniszter elhagyta a f. visszautaztak London elutazása előtt a s. előtt hangoztatta a l. cia tengerészeti meg. gát, ami az egyre. fegyverkezési versen. vatott. A lapok szer. szerdán nyilvánossá. az Elyséeben Doume. tében megtartott. Briand és Dumont. mottak a tengerésze. az expozé a kormán. sel vette tudomásul. sajtóorgánumok az. felé vezető uton első. a mostani olasz-fra. Politikai körökben. ják, hogy a francia. sán a külügyi költ. szová fogják tenni a. egyezmény ügyét, h. módot nyujtsanak a. kozék az ügyről a t. London, március. kiemelik a tengerésze. kötésének nagy polit. Rómában kedvező fog. sült az egyezmény. és Henderson—Briand. szivélyes táviratváltá.

A párizsi *Matin* szer. kormányfőre ki. gadták az egyezm. ban tartását, min. nyilvánosságra hoz.

Ezért a világsajtóban tervezetek mind csak.

A párizsi déli la. hogy az egyezményt. törtékon hozhatják n.

Henderson angol. nagy megelégedéssel. francia-olasz-angol. gyalásokról és a létre. sumról. Hangoztatta. zés lehetővé teszi, h. ciorország és Olaszor. egyetértésben járjana. Genfbe összehívott ált. világgkonferencián.

Briand és Grandi sz. tikus nyilatkozatok. tónak. A *Daily E*. számolni lehet azo. gerészeti megegyez. sen megnyitja az u. ország és Olasz. egyéb függő kérdé. nak is.

Kivételesen olcsó**A művészet**

szerkesztik: Barát, 27 képpel, színes n. 657 nagy oldalon. Ára 1500 lej helyett. Kapható az ÚJ KELET könyvtárában.

Schalom Asch:

Pet. Wa. Mos.

korunk leghatalmasab. Ára izléses vászon. kint 280. Az Új Kelet köny.

A hivatott államférfiak becsületszóval fogadták meg, hogy az olasz-francia tengeri egyezmény szövegét titokban tartják,

... míg az nyilvánosságra hozható nem lesz

Henderson nagy meglepetéssel nyilatkozott a tárgyalások eredményeiről. Ma, vagy holnap hozzák nyilvánosságra az egyezményt

Párizs, március 3. Henderson és Alexander angol miniszterek ma délelőtt elhagyták a francia fővárost és visszautaztak Londonba. Henderson elutazása előtt a sajtó munkatársai előtt hangoztatta a létrejött olasz-francia tengerészeti megegyezés fontosságát, ami az egyre fokozódó tengeri fegyverkezési versenyt kiküszöbölni hivatott. A lapok szerint az egyezményt szerdán nyilvánosságra hozzák. Ma az Elyséeben Doumergue elnök jelenlétében megtartott kormánytanácsban Briand és Dumont miniszterek beszámoltak a tengerészeti megegyezésről az expozé a kormánytanács helyesléssel vette tudomásul. A francia baloldali sajtóorgánusok az általános leszerelés felé vezető uton első lépésnek tekintik a mostani olasz-francia megegyezést. Politikai körökben valószínűnek tartják, hogy a francia kamara keddi ülésén a külügyi költségvetés vitájában szóvá fogják tenni a törvényhozók az egyezmény ügyét, hogy a kormánynak módot nyújtsanak arra, hogy nyilatkozzék az ügyről a törvényhozás előtt.

London, március 3. A római lapok kiemelik a tengerészeti szerződés megkötésének nagy politikai fontosságát. Rómában kedvező fogadtatásban részesült az egyezmény megkötésének híre és Henderson—Briand másfelől Grandi szívélyes táviratváltása.

Beavatott diplomáciai körökben azt hiszik, hogy nemsokára sorra kerül a két hatalom között a tuniszi kérdés rendezése és gazdasági problémák nyugvópontjára juttatása. A megegyezés egyik következménye lesz, hogy Olaszország kölesönt fog kapni a francia pénzügyon, ami a gazdasági helyzet

javulását elő fogja segíteni Olaszország határain kívül is, a szomszédos államokban.

A Times leszögezi, hogy a flotta-tárgyalások eredménye Henderson pozícióját végkép megerősítette.

Az angol külügyminiszter kiváló köz-

Ha influenzás, köhög vagy berekedt, úgy igyon

Siculia gyógyvizet

málnási

mert az a legjobb nyálkaoldó és köptető

Kapható minden fűszerüzletben

vetítő diplomatának bizonyult, aki a kellő időpontban tud óvatos és elhatározó is lenni. A párizsi lapok szerint az Egyesült Államok és Japán válságainak beérkezése még két napot is igénybe vehet s ezért a sajtó nem hiszi, hogy szerdán a megegyezést a kormányok nyilvánosságra hozhassák. Sokkal valószínűbb, hogy az egyezményt csütörtökön, vagy pénteken fogják publikálni.

Parker Willis, amerikai pénzügyi szakértő jó üzletnek látja Romániát

Egy három hónapos közgazdasági tanulmányút konkluziói

Bucuresti-Bukarest, március 3. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Romániában járt Parker Willis, az ismert amerikai közgazdász. Parkert a román kormány hívta meg, hogy tanulmányozza az ország gazdasági helyzetét és lehetőségeit és tanulmányainak eredményéről informálja az amerikai pénzügyi köröket. Willis Parker három hónapig tartózkodott az országban, amelyet keresztül-kasul bejárt s különösen az ipari centrumok tanulmányozásának

szentelt hosszabb időt.

Parker Willis a londoni Financial Newsban érdekes tanulmányt közöl a román gazdasági problémáiról. Az amerikai közgazdász meglehetősen kedvező képet igyekszik rajzolni Románia nemzetgazdaságának fejlődésképességéről. Kifejti, hogy az állam redukálta folyó kiadásait, elsősorban pedig a tisztviselői fizetéseket, bebizonyítva azt, hogy egészséges pénzügyi alapon akar dolgozni és hogy minden lehető elkö-

vetet külföldi kötelezettségeinek teljesítése érdekében. Románia nagy természeti kincsekkel és egy munkás, dolgos lakossággal rendelkezik. Az ország meg akarja javítani mezőgazdasági termelését.

Konkluzióképpen az amerikai közgazdász hangsúlyozza, hogy nem kell azt hinni, mintha a romániai tőkekihelyezések nem jelentenének jó üzletet, sőt ezek a kihelyezések idővel busásan kamatozni fognak.

Kiélesedett a konfliktus a kormány és a Banca Nationala között a külföldi ellenőr kérdésében

Ha a jegybank elfogadja Auboint: csütörtökön aláírják a kölcsönt

Még a mai nap folyamán megtörténik a mezőgazdasági hitelintézet felállítására vonatkozó egyezmények aláírása

Bucuresti-Bukarest, március 3. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Az Adeverul párizsi tudósítójának távirati jelentése szerint a kölcsöntárgyalások a román kormány képviselői és a külföldi bankárok között befejeződtek. Popovici Mihály pénzügyminiszter közölte a kormánnyal a megegyezés pontjait s most már csak a román kormány hozzájárulására van szükség ahhoz, hogy a szerződések végleges szövegét megszerkesszék és hogy a szerződéseket aláírják. Amennyiben Popovici megkapja a kormány hozzájárulását, úgy a kölcsön aláírása csütörtökön megtörténik.

Létrejön a Mezőgazdasági Hitelintézet

Szerdán, tehát a kölcsön végleges megkötése előtt, aláírásra kerül a mezőgazdasági hitelintézet felállítására vonatkozó megállapodás is. Párizsi lapok ezt a megállapodást kapcsolatba hozzák azzal, hogy közelebből létrejön a nemzetközi mezőgazdasági hitelintézet, amely a román mezőgazdaságot is támogatni fogja. A nemzetközi mezőgazdasági hitelintézet székhelye Zürichben, vagy Amszterdamban lesz.

Az amszterdami tőzsde vezetősége ma délelőtt összeült, hogy megvizsgálja azt az ajánlatot, amelyet a román kormány tett a Bega kanális ügyének rendezésére vonatkozólag. A tőzsdevezetőség határozata ezideig még nem ismeretes.

Hare Auboin körül

Bucuresti-Bukarest, március 3. Tegnap számunkban jelentettük, hogy a kormány és a Banca Nationala vezetősége között a párizsi kölcsöntárgyalásokkal kapcsolatosan nézeteltérések támadtak. Mint ismeretes, a külföldi bankárok azt kérték, hogy Auboin man-

dátumát további három évre hosszabbítsák meg. Lemondtak arról, hogy Auboin hozzájárulása legyen szükséges a román jegybank minden műveletéhez. Ezzel szemben ragaszkodtak ahhoz, hogy Auboin ellenőrizhesse a jegybank ügyvezetését és továbbra is megtegye trimesztriális jelentéseit. A kormány hozzájárult ehhez a kívánsághoz, azonban a Banca Nationala igazgatósági tanácsa, Burileanu jegybankkormányzóval az élén, ellenszegült. Ezért volt szükséges Mironescunak arra, hogy tegnap délelőtt minisztertanácsot hívjon egybe. Mironescu ugyanis minisztertanácsai döntést akart ebben a kérdésben provokálni.

Ma délelőtt Burileanu bankkormányzó és a Banca Nationala igazgatósági tagjai megjelentek a miniszterelnökségen, ahol hosszas tárgyalásokat folytattak Mironescu miniszterelnökkel, a

külföldi ellenőr kérdésében. A Banca Nationala vezetői intranzingensen kitartottak álláspontjuk mellett. A kormány szeretne egy áthidaló megoldást találni ebben a kérdésben. Amennyiben ez nem sikerülne, úgy a kölcsön megkötésére nincs semmi remény, mert Popovici pénzügyminiszter erre vonatkozólag egészen kategorikus hangú táviratokat küldött a kormánynak. Nem maradna tehát más hátra, mint hogy a kormány visszalépjen a kölcsön aláírásától és benyújtsa lemondását, vagy pedig lemondásra kényszerítse a Banca Nationala vezetőséget, miután bizonyos körökben egyébként is azt hangoztatják, hogy a Banca Nationala vezetőinek magatartásában politikai momentumok is felfedezhetők. Ez a két hipotézis természetesen arra az esetre áll fenn, ha a kormánynak nem sikerülne egy áthidaló megoldást találni.

Egy bolgár képviselő interpellált a Ferdinánd exkirálynak küldött tövirat miatt

Szofia, március 3. A bolgár szobranje ülésén Pasztuhov Krszta szocialista képviselő a következő interpellációt intézte a kormányhoz:

1. Van-e tudomása a kormánynak arról, hogy a bolgár kormány nevében nemrégiben üdvözlő táviratot küldtek Ferdinánd exkirálynak jubileuma alkalmából?

2. Tudatában van-e a kormánynak, hogy az alkotmány értelmében, amely apakirályi méltóságot nem ismer, hivatalos tisztségűeknek nem szabad hódolnuk egy deronizált herceg előtt már azért sem, mert ez rossz vért szülhet külföldön és a nemzetközi közvélemény nem nézheti jó szemmel az ilyen illegális kapcsolatokat?

3. Tisztában van-e a kormány azzal, hogy az ilyen és ehhez hasonló gesztusok a nemzeti öntudat aláaknázását jelentik, mert Ferdinánd exkirály, aki a világháború szerencsétlenségébe sodorta a bolgár népet és aki az egykori bécsi udvar mindenre kész szolgája volt, megérdemelte sorsát.

A szobranje ugyanezen az ülésen viszont egy homlokegyenest ellenkező interpelláció is elhangzott az exkirály személyével kapcsolatban. Angelev kormányzó képviselő azt a kérdést intézte a kormánynak, hogy Ferdinánd exkirály képe miért nem kapott helyett a szobranje nagy termében, ahol az összes eddigi bolgár uralkodók portréi megvannak.

A párizsi Matin szerint a beavatott kormányférfiak becsületszóval fogadták az egyezmény teljes titokban tartását, mindaddig amíg az nyilvánosságra hozható nem lesz.

Ezért a világsajtóban közölt híteservezetek mind csak kombinációk.

A párizsi déli lapok is azt írják, hogy az egyezményt leghamarabb csütörtökön hozzák nyilvánosságra.

Henderson angol külügyminiszter nagy meglepedéssel nyilatkozott a francia-olasz-angol tengerészeti tárgyalásokról és a létrejött kompromisszumról. Hangoztatta, hogy a megegyezés lehetővé teszi, hogy Anglia, Franciaország és Olaszország a legnagyobb egyetértésben járjanak el a jövő évre fenntartott általános leszerelési világtörvények felállítására.

Briand és Grandi szintén optimisztikus nyilatkozatokat tettek a sajtónak. A Daily Express szerint számolni lehet azzal, hogy a tengerészeti megegyezés már rövidesen megnyitja az utját a Franciaország és Olaszország közötti egyéb fűgő kérdések tárgyalásának is.

Kivételesen olcsó árajánlat A művészet története

Szerkesztik: Barát, Eber, Takács Z. 427 képpel, színes műmellékletekkel. 657 nagy oldalon félbörkötésben. Ára 1500 lej helyett csak 550 lej. Kapható az UJ KELET könyvosztályában.

Schalom Asch:
**Petersburg
Warschan
Moskau**
Korunk leghatalmasabb zsidó triológiája. Ára izléses vászonkötésben kötetenként 280 lej.
Az Uj Kelet könyvosztályában.

...k el a ...yagokat?
...ok sokaságának ...lern időkbén, a ...a fashionabl ...tben tartani és ...ban bámulatos, ...nő a különféle ...nyok és más ...menő neve kö ...nyedséggel tud ...férfiak kiokta ...közöljük né ...n nevének ere ...ük, hogy ilyen ...n lesznek meg ...fogják árulni, ...kat melyik or ...kább. Szegény ...na nem is tud ...ogják kifizetni ...t, legalább azt ...dves feleségük ...an veszi hang-
...virágos ruha- ...Mosul várostól ...korban igen hi ...áról. Damas- ...a középkorban ...anyagot, amely ...a modern kor- ...fajta előállítá ...nyezett Man- ...szetesen az an- ...kapta elnevezé- ...udjuk az angol ...A bársonnyal ...gyezzük, hogy ...velour és velvet ...ben csak a bár- ...elnevezései. A ...eknek a juhte- ...i ágak, ered a ...nevezés, amugy ...előlése.
...n szónak a vál- ...ent. Ugyanugy ...i Madras elne- ...gyancsak gyap- ...zeti Ripsz szó- ...vezését, a Rib ...lent és a ripsz ...nak szöve. A ...lyemanyag ter- ...baráról van el- ...szó pedig a la- ...eredetét, amely ...Jacquard volt ...letűnt szövet ...ancia Jacquard- ...szövetet saját ...szövegépen áll- ...keresztelő ru- ...Chiffon pedig
...tkezebb gyap- ...szövetanyag- ...Kachmir, Tibet,
...Lőcséről jelen- ...stület legutóbbi ...k iskolázatásá- ...erült. A város- ...alakult ki, hogy ...ányiskolát, de a ...skodjék.

...rdésre ...ad a ...KONA (1931) ...ótára, sport, fi- ...g. technika, stb ...felvilágosít ...műmelléklet ...bolti ár helyett ...200 lej, ...- lej
...J KELET ...YABAN

HIREK

Uj Kelet az egyetemmel Erdélyi és Bánsági népdalok napilapja
 Szerkesztő: Dr. Marton Ernő
 Felelős szerkesztő: Jambor Ferenc
 Bukaresti szerkesztőség:
 Hátszegi Ernő, Hotel Imperial
 Cikkeknek utannyomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg

A bevándorlási kvótának már csak 10 százalékát engedik be az Unióba. Londonból jelentik: A washingtoni képviselőház javaslatot fogadott el, mely szerint a most következő két évre az eddigi bevándorlási kvóta 10 százalékát engedik be a településre az Egyesült Államokba.

Elsüllyedt egy holland gőzhajó, tizenhat ember a vízbe fulladt. Londonból jelentik: Aberdeen közelében egy holland gőzhajó az Északi tengeren viharban elsüllyedt. A hajó 16 főnyi személyzete életét veszítette. A mentés a viharos tenger miatt teljesen lehetetlen volt. A hajó az utolsó percreig segélykérő jeleket adott le.

Vád alá helyezik Lichtenstein volt miniszterelnökét. Zürichből jelentik: Lichtenstein hadseregét tartományi ülése elhalasztotta, hogy a korábbi kormány miniszterelnökét és a mostani ellenzék vezérért Schettner tanárt vád alá helyezze. A vád alá helyezés az 1928. évben a lichtensteini káráképénztár ügyében történtekkel kapcsolatos.

Óriási siker! Óriási siker!
WITTORIO FULLIN tenorista
 Szerdán, március 4-én:
AIDA
 Pénteken, március 6-án:
Parasztbecsület és Bajazzók
 Sietve váltsa meg a jegyét a Románia Artistika Színházi Irodánál (főteri kioszk, autobus állomás.)

Görögországban általános sztrájkra készülnek a munkások és a köztisztviselők. Athénből jelentik: A helyzet Görögországban a kormány és a hivatalnokok álláspontja következtében válságosra fordult. A köztisztviselők és a szakszervezetek képviselőinek közös értekezletén elhatározták, hogy általános sztrájkot hirdetnek. A sztrájk időpontjáról még nem döntenek, de alighanem rövidesen rá kerül a sor. Az elektromos művek és a közúti vasút munkásai szintén csatlakoznak a sztrájkhoz. A kormány utasította az első lépést, hogy éber figyelemmel kísérje a mozgalmakat és mindenképp akadályozza meg a rend esetleges megzavarását. A katonai parancsnokok máris intézkedéseket tettek egyes csapatok elmozdítására a város körzeteire és készenlétbe helyezéseire. A vasutasok sztrájkja esetén rögtön polgármesteri rendszert kell bevezetni. A közúti kocsikat sztrájk esetén matrózok vezetik majd.

Aki angol király akar lenni. Londonból jelentik: Antony Hall herefordi harmincegy éves kereskedő felszólítást intézett György angol királyhoz, hogy az ő számára mondjon le a trónról, mert a királyi méltóság őt illeti meg. Hall okmányokkal bizonyítja, hogy atyai ágon VII. Henrik királytól, anyai ágon pedig Tudor Henrikől származik.

Titokzatos merénylet a budapesti egyetem anatómiai intézetében. Budapestből jelentik: Az egyetem második anatómiai intézetében a tanársegédek egy idő óta rejtélyes anonímlevelekkel és telefonhívásokkal zaklatják. Ezek a levelek halál fenyegetik meg a tanársegédek és azt állítják velük, hogy ne merészkedjenek délután hat óráig utazni az anatómiai intézetben tartózkodni, mert különben rosszul járnak majd. Tegnap a tanársegédek, mint rendesen, tovább folytatták a munkájukat hat óráig, de öt perccel hat óra után szobájuk ablakát golyó furta át, mely a mennyezetben rejtve volt. A tanársegédek gyorsan az ablakhoz ugrottak és szétverték az intézet kertjében, ahonnan a lövés jött. De senki sem látta ottan. Az esetet bejelentették a rendőrségnek, mely a merénylet ügyében megindította a nyomozást.

Brüning kancellár a szociáldemokrata párttal tárgyal. Berlinből jelentik: Brüning birodalmi kancellár ma fogadta a szociáldemokrata parlamenti frakció vezetőit, tárgyalta velük a hadügyi költségvetéssel kapcsolatos kérdésekről. A megbeszélések kedden folytatják s ezért a parlamenti frakció üléseit is elhalasztották máról holnapra.

Mihai vajda első önálló korzója Bukarest utcáin

A trónörökös betért egy moziba, ahol kívánságára nyomban megváltoztatták a műsort és eljátszották a Stan és Bran című humoros filmet

Bucuresti-Bukarest, március 3. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Mihály vajda, aki tudvaleg a Dealul Mánástirei katonai iskola növendéke, néhány bajtársa társaságában és katonai iskola uniformisában megjelent vasárnap délután a Bulevardul Elisabetan. A trónörökös megjelenése természetesen óriási feltűnést keltett és a korzó, vidáman beszélgető királyfinak hata...

...mas nézőserege akadt. Délután 3 óra körül Mihály vajda és társai bevonultak az egyik moziba, ahol a trónörökös kívánságára azonnal műsorváltoztatták a Stan és Bran című zást eszközltek és a Stan és Bran című humoros filmet vetítették. Az előadás után a trónörökös gyalog tért vissza a Sosszén lévő királyi palotába.

Feleségéhez vágta a lámpát. Budapesti jelentik: Rafais István kispesti rendőr tegnap összeveszett feleségével, szóváltás közben felkapta a lámpát és hozzávágta az asszonyhoz. A petróleumlámpa felrobant és az asszony ruhájára a következő pillanatban lángban állott. A rendőr, mikor észéhez tért, pokrócokért rohant és azzal akarta eloltani az asszony égő ruháját. Mikor azonban ez sikerült, a szerencsétlen asszony súlyos sebesüléseket szenvedett. A férje erre a mentőkért telefonált, kik életveszélyes sebesülésekkel szállították be a Rókus-kórházba.

Ma: a szezon legnagyobb kulturális eseménye zajlik le a kolozsvári Magyar Színházban. Az európai szellemi élet két reprezentatív man-jének: Bernhard Shaw-nak és Kurt Götznek egy-egy elfelvonásosa kerül színre, hogy a színpadon a művészet legújabb formáiban szólaltassa meg. Ezen kívül szavaltok, férfikórusok színezik a szenzációs műsort, melyhez bevezető előadást Salomon László tart.

Eljegyzés. Berkovits Frida Szászlekenye és Deutsch Mihály (Gherla) Lechin-ta jegyesek. Minden külön értesítés helyett.

Londonban megalakult a szovjet-ellenes kereskedelmi szövetség. Londonból jelentik: Ma megalakult a szovjet-ellenes kereskedelmi szövetség. Az intézmény vezetői között nagy számmal vannak az angol társadalmi és üzleti élet kiválóságai. A szövetség az egész vonalon harcot indít az oroszországi dumping ellen.

A szászrégeni Ceire Mizrachi ifjúsági csoportjának Jiddis-estélye. A szászrégeni Ceire Mizrachi ifjúsági csoportja Fixel Vilmos elnök, Morgenstern Mór, Végh Samu és Markovits Hugó vezetése alatt február hó 28-án jölsikerült Jiddis műkedvelő előadást rendezett, amelynek fénypontja az előadott 4 felvonásos „Schabes-Kaides” jargon operett volt. Pollák Vilmos Zeff Lenke, Fried Marci, Goldberger Jolán, Zeff József, Grünspan Herman, Jambor Bella, Merdler Max, Glatstein Nándor és Galamb Rudolf kifogástalanul alakították a szerepeket. A szindarab bemutatását M. Rosenberg nagy tudással és hozzáértéssel végezte. A zenekíséretet Goldstein Szerénke, N. Jakobovits és Klein Béla látták el művészesen.

Tovább dühög a vihar Skócia partvidékén. Londonból jelentik: A skóciai partvidék mentén tovább dühög a vihar. A hajózást minimálisra csökkentették. Viharos a tenger a La Manche csatornában is. Az Ir tenger kikötőibe több halászhajó nem tért vissza.

Olajfa egy Aviva-leány emlékére. Nagy veszteség érte a naszdói Aviva-egyest. Fiatalon, alig 20 éves korában meghalt Löbl Helén. Naszdó egyik leglelkesebb cionista lánya. Áldozatkészsége és jósága példája lehet minden zsidó leánynak. Hogy emléke mindig fennmaradjon, olajfát ültetünk nevére. Aviva Naszdó.

Lemondott az angol közoktatásügyi miniszter. Londonból jelentik: Trevelyan angol közoktatásügyi miniszter politikai ellentétek miatt lemondott állásáról. A lemondás közvetlen oka az, hogy a törvényhozás módosítás nélkül nem hajlandó törvényerőre emelni az iskolaköteles korhatár emelésére irányuló javaslatát.

Óriási siker! Óriási siker!
WITTORIO FULLIN tenorista
 Szerdán, március 4-én:
AIDA
 Pénteken, március 6-án:
Parasztbecsület és Bajazzók
 Sietve váltsa meg a jegyét a Románia Artistika Színházi Irodánál (főteri kioszk, autobus állomás.)

Óriási siker! Óriási siker!
WITTORIO FULLIN tenorista
 Szerdán, március 4-én:
AIDA
 Pénteken, március 6-án:
Parasztbecsület és Bajazzók
 Sietve váltsa meg a jegyét a Románia Artistika Színházi Irodánál (főteri kioszk, autobus állomás.)

Villamoson szülte meg a gyermekét. Budapesti jelentik: Tegnap délelőtt Mihályszky Gyuláné 35 éves asszony villamoson igyekezett a kispesti szülőháza. A pestszentlőrinczi Szarvas-csárda előtt azonban szülési fájdalmak jelentkeztek nála, mire a kocsit megállt, a férfiak leugrártak a zsufoit kocsi, ahol csak két asszony maradt, hogy a szülőnőnek segítsen. Mire a kihívott mentők odaértek, a villamoskocsiban már egy egészséges leánygyermek sívalkodott. A villamoskocsiban született kislány keresztapjának Folkusházy Lajos villamosvasuti igazgatót kérték föl, ki a keresztapasságot el is fogadta.

Peruban új kormány vette át a hatalmat. Newyorkból jelentik: Peruban új kormány vette át a hatalmat. A kormányt a hadsereg és a haditengerészet támogatásban részesíti. Az új kormány elkerülni dőnek tartja a polgárháború folytatását s megkezdte a tárgyalásokat a felkelők vezéréivel az ellenségeskedés megszüntetése érdekében.

Óriási siker! Óriási siker!
WITTORIO FULLIN tenorista
 Szerdán, március 4-én:
AIDA
 Pénteken, március 6-án:
Parasztbecsület és Bajazzók
 Sietve váltsa meg a jegyét a Románia Artistika Színházi Irodánál (főteri kioszk, autobus állomás.)

Meghalt Krausz Jakabné. Newyorkból jelentik: A Kolozsvárról Newyorkba elkerült Krausz Jakabné, született Kollin Regina néhány héttel ezelőtt meghalt fiának, dr. Krausz Miksa orvosnak lakásán. Krausz Jakabné jól ismerték Kolozsváron, áldott jó lélek volt Regina néni, akit mindenki szeretett jótékonyágáért, a betegek, szegények és árva istápolásáért. Az összeomlás után élénk részt vett a cionista életben, fiával, dr. Krausz Miksa orvossal együtt, akivel nyolc évvel ezelőtt vándorolt ki Newyorkba. Newyorkban elhelyezkedésük után azonnal élénk jótékonyági munkát fejtett ki, megalakította a Kolozsvár és Vidéke Betegsegélyző és Önképzőegyletet, amelynek díszelnöke lett. Az ősz, de fiatalos lelkű matrónt köz tisztelet és szeretet övezte. Nem volt az a magyar zsidók által létesített jótékony intézmény, amelynek munkájából áldozatkészen ki nem vette volna részét. Néhány év óta Krausz Józsefnél cukorbeteg volt. Fia, dr. Krausz Miksa igazi gyermeki önfeláldozással ápolta, de a baj az utóbbi hetekben annyira elhatalmasodott Krausz Jakabné asszonyon, hogy már nem lehetett megmenteni. Temetése szokatlan részvét mellett ment végbe. Koporsója fölött dr. Schönfeld László, a brexli magyar zsidó hitközség főrabijja tartotta a gyász beszédet, majd Mandel, Frenkel és Klein rabbi búcsuztatták angol, német és héber nyelvű beszédekkel. A newyorki „Kolozsvár és Vidéke Egyet” nevében Schreiber József búcsuzott a halottól. Halálát Kolozsváron is kiterjedt rokonság gyászolja.

Tűz ütött ki a nagybeteg Trotzkij villájában. Londonból jelentik: Konstantinápolyi jelentés szerint a nagybeteg Trotzkij prinkipói villájában tűz támadt, amely a könyvtárszobát egészen elhamvasztotta. A volt népbiztost más lakásba szállították át.

Argentínában nincs rekordtermés. Buenos Airesből jelentik: Argentínában az eddigi becslek szerint az idén rekord aratási eredményt vártak, a decemberi és januári rossz időjárás következtében azonban az eddigi kedvező kilátások nagymértékben csökkentek és az eddig várt 7 millió 400.000 tonna buzatermés helyett, csupán 6 és félmillió tonnára számítanak és megállapították, hogy ebből is legalább 2 millió tonnát roszda támadott meg, úgy, hogy ez a mennyiség az exportnál nem jöhet számításba.

NAPROL-NAPRA

Az Associated Press buenos-airesi jelentése szerint a decemberi és januári rossz időjárás Argentínában igen kedvezőtlenül befolyásolta a termést. Az eddig várt hét és fél millió helyett most már csak hat és fél millió tonna buzatermésre számítanak. A Herald távirata beavatott agrárkörökből azt a hírt közli, hogy a gabonarozsda a buzatermés csaknem egyharmad részét megtámadta s ezért ez a mennyiség a kivétel szempontjából nem jöhet számításba.

Hubert Wilkins részére elkészült a sarkutazó tengeralattjáróra, a Nautilusra berendezendő villamos szemek, 5000 watt erősségű lámpák, amelyek közül kettőt a buvárhajó előreszára szerelnek, hogy a Nautilus kormányosa lássa a tenger alatti előteret s az esetleges sarki tengeri jégakadályokat kerüldhesse. A lámpák a kábelbáláznál feladatuknak teljesen megfelelték. A vízoszlop nyomását egészen jól bírják és erős fényük a vízben nagy távolságra világít el. Wilkins számít arra, hogy a kivilágított buvárhajó a sarki tenger mélységeiben odavonzza magához a tenger állatvilágát s a tengeralattjáró utasai a hajó ablakain át a legtrikább látványban a sarki tenger faunájában fognak gyönyörködni.

Mussolini „100 nap” című darabját előadásra Budapest is megszerezte. A darab első Olaszországban kívüli premijere Budapest lesz május második felében. A színlap Mussolini nevét fogja szerzőként feltüntetni.

Benjamin Bearis Wallace, a Royal Exchange londoni biztosító társaság közép-európai vezérigazgatója, akit tegnap súlyos mérgezési tünetek között találtak a budapesti pályaudvarra befutó athéni expressz egyik hálókosijában, nem nyerte vissza eszméletét. Az igazgatót hajnalban a Rókusból átszállították a Pajor szanatóriumba, de ott sem tudták rajta segíteni s anélkül, hogy eszméletét visszaszerezte volna, tegnap reggel 8 órakor meghalt.

A Hudson öbölben lévő Resolution sziget egyik postai alkalmazottja megbetegedett s a sziget rádiója útján összeköttetést létesített Ottawával, ahonnan az egészségügyi miniszterium egyik tanácsosa rádió útján naponta közölte a kezelésmódot és elírta a szükséges gyógyszereket. Az 1200 mérföldes távkezelés jó eredménnyel járt, mert az életveszélyes beteg felgyógyult.

Amerikai pénzemberek meg akarták vásárolni a párizsi Pathé-filmkonzern részvénységét, de francia kormányzsról közbeleptek, mert nem hagyják amerikai kezekbe átkerülni a francia filmgyártást. Valószínű, hogy a részvénység francia bankkonzorcium birtokába fog kerülni.

Az autobusok egyre veszedelmesebbé váló konkurenciájának kivédésére az angol vasutak a liverpooli löverőnyekre szórakoztató attrakciókat bemutató különvonatokat indítanak, amelyekben divatkiállítás rendeznek manequinokkal, tombolát értékes nyereményekkel és tréfás előadók és zenészek produkcióival.

Igazi élvezet, ha rendes a bélműködésünk. Minden orvos hive az Artin dragéának, amelyből este 2-3 szemet bevéve, reggelre bőséges, enyhe ürülésünk lesz.

Schacht dr. Svédországba utazik előadások tartására. Berlinből jelentik: Schacht dr., a német birodalmi bank volt elnöke, aki a stockholmi német-svéd társaság meghívására előadás tartására kedden elutazik Svédországba, a sajtó munkatársai előtt tett nyilatkozatában újra hangsúlyozta, hogy Németország képtelen gyors matali visszaszerzése nélkül eleget tenni a jövőteli fizetési kötelezettségeknél. Schacht hibáztatta, hogy a francia-német együttműködés ezideig mindössze abban nyilvánult meg, hogy Németország ellen-szolgáltatás nélkül fizette évről-évre a milliárdokat.

KÖZGAZDASÁG

Elkészült a kormány javaslata a favámok leszállítására

Bucuresti-Bukarest, március 3. A kormány, mióta beütött a fakrach, tanulmányozza azt a kérdést, hogyan lehetne Románia faiparának kivitelét előmozdítani. Ennek első feltétele természetesen az eddigi magas kiviteli vámok leszállítása. Ilyen értelemben most javaslat is készült, amely azonban egyik kezével ad, a másik kezével elveszi azt, amit adott. A kormány ugyanis, amíg az összes faneműekben valóban elég jelentékenyen leszállítja a vámokat, a bükk anyagok vámját felemeli, annak ellenére, hogy ebből az anyagból annyi van az országban, hogy vámentesen kellene lehetővé tenni a kivitelét, csak hasznát lehessen venni.

A tervezett vámmódosítások egyébként az alábbiak:

Tölgyfánál:

Rönkfa, ha 40 cm.-nél nagyobb, vagonkénti vámja 10.000 lejről 2000 lejre, 25-től 40 cm.-ig 10.000 lejről 1000 lejre, 25 cm. alatt 5000 lejről 500 lejre szálítják le.

Paragott (ciopliturá): 20 cm.-en felül 2500 lejről 1200 lejre, 20 cm.-en alul 2500 lejről 600 lejre.

Fűrészáru: 2500 lejről 1500 lejre. Donga: 3000 lejről 2000 lejre, cser fűrészelt 3000 lejről 250 lejre.

Traverzek Vagonként 4000 lejről 1000 lejre.

Parkettek és friések: 2500 lejről 1500 lejre.

Tüzfifa: 300 lejről 200 lejre vagonként.

Bükkfánál:

Rönkfa: 100 lejről 200 lejre vagonként.

Paragottfa (ciopliturá): 100 lejről 300 lejre.

Fűrészáru: 100 lejről 300 lejre. Donga: 100 lejről 50 lejre. Traverzek: 100 lejről 280 lejre. Parketta: 100 lejről 400 lejre. Tüzfifa marad változatlanul 100 lej vagonként.

Gyertyánfánál:

Rönkfa: 25 cm.-en felül 3500 lejről 500 lejre, 25 cm.-en alul 3500 lejről 200 lejre vagonként.

lejre, 25 cm.-en alul 3500 lejről 200 lejre vagonként.

Diófánál:

Rönkfa: 15.000 lejről vagonként 10 ezer lejre.

Fűrészáru: marad változatlanul 15.000 lej vagonként.

Körisfánál:

Rönkfa: 35 cm.-en felül 15.000 lejről 3000 lejre, 35 cm.-en alul 15.000 lejről 1000 lejre vagonként.

Fűrészáru: 15.000 lejről 2000 lejre.

Jávorfánál:

Rönkfa: 15.000 lejről 1500 lejre. Fűrészáru: 15.000 lejről 1500 lejre.

Szilfánál:

Rönkfa: 15.000 lejről 500 lejre. Hasítás: szil, gyertyán, bükk és egerfa 2000 lejről 5000 lejre vagonként.

Furnir: szil, dió, köris, stb. 100 lejről 300 lejről vagonként.

Nyárfánál:

Rönkfa: 4000 lejről 500 lejre. Fűrészáru: 3500 lejről 200 lejre.

Hársfánál:

Rönkfa: 5000 lejről 800 lejre. Fűrészáru: 4000 lejről 500 lejre.

Fenyőfánál:

Rönkfa: 22 cm.-en felül 5000 lejről 1000 lejre, 22 cm.-en alul 2500 lejről 300 lejre vagonként.

Paragottfa: 200 lejről 300 lejre. Fűrészáru: marad változatlanul 200 lej vagonként.

Hulladékfa: 200 lejről 100 lejre vagonként.

A kormánynak ezt a javaslatát szakmai körök ma veszik tárgyalás alá Bukarestben és így nincs kizárva, hogy még módosítani fogják az egyes tételeket.

Színház—Művészet

Shaw-premier a Magyar Színházban

Kolozsvár, március 3. Ma, szerdán este mutatja be a Magyar Színház Bernhard Shaw legmulatságosabb, legizgalmasabb, legszínesebb darabját, amelynek címe: Blanco Posnet elárultatása. Egy Shaw-premier minden színház számára különleges feladatot jelent, mert a nagy angol drámaíró szatírát mögött minduntalan átesik a legnemesebb líra tüzé s ezt kell a színpadnak is visszatükröznie.

A Blanco Posnet drámai vonala mögött a leggroteszkebb komikum adja a háttérrel. Páratlanul izgalmas cselekménye van a darabnak, amely ugyanakkor a legizgalmas emberi mondanivalókat hirdeti. Melodramának és egyben prédikációnak mondja Shaw ezt a darabot és teljesen jog

gal. A Shaw-darab előadásában az egész drámai együttes résztvesz. A főszerepeket Földényi, Tóth Elek, Fekete Mihály, Tompa Béla, Balázs Samu, Selmezy Mihály, Nyerges Ferenc, Komár Juliska, Bárdi Teréz, Miklóssy Margit, Benes Iona, Nemes Mancsi, Vass Piri stb. alakítják.

Ugyanezen az estén először kerül színre magyar nyelven Curt Götznek, a világhírű német drámaírónak egyfelvonásos szatírája, A háztető verebe. A főszerepeket Földényi, Tóth Elek és Balázs Samu adják. A Vasutasok, az Építőmunkások és a Nyomdászok dalkarai is résztvesznek az előadásban, amelyet Salamon László, a kitűnő író konferánssa vezet be.

Román Opera műsora

Szerda, márc. 4. Aida. Vittorio Fullin híres olasz tenorista vendégfellépésével.

Csütörtök, márc. 5. Urhatnám polgár. Péntek, márc. 6. Parasztbecsület és Bajazzók. Vittorio Fullin híres olasz tenorista vendégfellépésével.

Szombat, márc. 7. Hamlet (Prózaelőadás) Vasárnap, márc. 8 (délután): Urhatnám polgár.

A MAGYAR SZÍNHÁZ IRODÁJÁNAK KÖZLEMÉNYEI

Lear király. Minden idők legnagyobb drámaírója, Shakespeare fog megszólalni csütörtökön este a Magyar Színházban. A Lear királyt fogják előadni színészeink teljesen új betanulásban és új szereposz-

tásban. Ez a grandiózus dráma tíz éve nem ment a kolozsvári színpadon s a csütörtöki előadás teljesen a bemutató ingerével fog hatni. Az előadást Fekete Mihály rendezi s abban Poór Lili, Kaszab Anna, Komár Juliska, Fekete Mihály, Tóth Elek, Földényi László, Forgács Sándor, Réthelyi Ödön stb. lépnek fel.

A MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA

Szerda fél 9: Blanco Posneti elárultatása (Shaw-darab, először) A háztető verebe. (Kurt Götz-darab, magyarul először). Az építőmunkások, a vasutasok és nyomdászok dalkarainak részvételével. Bevezeti: Salamon László. Bérletiszűnet. Rendes helyárak. Sz. 206.

Csütörtök fél 9: Lear király. (Új színelőadásban. 29. Premiérbérllet. Sz. 202.) Péntek fél 9: Csárdáskirálynő. (Karácso-

ny, Kertész, Nádor, Ihász fellépésével. 10, 20, 30, 40, 50 lejes mozihelyárakkal. Sz. 203.)

Szombat este 9 órákor: Miss Amerika. (Kondor, Kertész, Nádor, Tompa, Ihász fellépésével. 10, 20, 30, 40, 50 lejes mozihelyárakkal. Sz. 208.)

Vasárnap este 9 órákor: Katica. (Kondor, Kertész, Ihász, Réthely fellépésével. 10, 20, 30, 40, 50 lejes mozihelyárakkal. Sz. 209.)

RADIO MŰSOR

IDŐ: KÖZÉPEUROPAI

Szerda, március 4.

Bukarest. 12: Grammfón. 12.30: Hírek. 12.50: Grammfón. 16: Rádiózenekar. 17: Hírek, időjelzés, időjárás. 17.45: Rádiózenekar. 18: Rádiógyetem. 19.30: Francia lecke. 20: Hegedűhangv. Beethoven: F-dur szonáta. Sönger: Rógtörzés. Tor Aurin: Humoreszk, Saenger: Skót pásztorele. — 20.45: Hárfahangverseny. — 22.15: Vonnégyes.

Budapest. 9.15: Hangv. 9.30: Hírek. — 12.05: Zenekari hangv. 12.25: Hírek. — 1: Pontos időjelzés, időjárás. 2.45: Hírek. 3.30: Morse tanfolyam. 4: „A csók története”. Felolvasás. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás, hírek. 5: Novellák. 5.30: Hangv. 6.30: Olasz nyelvoktatás. 7: Közgazdasági tájékoztató. 7.30: Hangv. Saent Saens: G-moll zongoraverseny. Liszt: Es-dur zongoraverseny. Utána: Pontos időjelzés, időjárás, hírek. Majd: Cigányzene. Közben 10.45: Angol nyelvű előadás „Budapest” címmel.

Bécs. 20: Dalosszövetség hangverseny. 2.10: Zenekar.

Berlin. 20.40: Bach hangv.

Breslau. 21.30: Kamarazene. 23.30: Hat napos verseny közt.

Frankfurt. 21. Debussy dalok.

Hamburg. 22.30: Bécsi táncok.

Varsó. 20.30: Hegedű és basszus hangverseny.

Poznan. 20.30: Népszerrü zene zenekar és szolisták előadásában.

Riga. 19.03: Kamarazene. Beethoven: Szentpéter, Grieg: Dalok. 21.30: Weber: Büvös vadász c. operája.

Ostrava. 18.25: Fuvószene.

Brünn. 20.30: Népszerrü hangv.

Osló. 20: Hangv. Humperdinck: Jancsi és Juliska, Mendelssohn: Olasz szimfónia, Csajkovszkij nyitány. 22.35: Táncczene grammfónon.

Stockholm. 20: Szimfónikus hangverseny. 22: Táncczene.

Milánó. 21.15: Szimf. hangv.

Róma. 20.45: Opera.

Párizs. 22.30: Hangv. Puccini: Tosca, Charpentier: Lujza ária. 21.35: Hegedűjáték.

London. 22: Katonazene.

Csütörtök, március 5.

Bukarest. 12: Grammfón. 12.30: Hírek. 12.50: Grammfón. 16: Zenekar. — 17: Hírek. 18: Rádiógyetem. 19: Grammfón. 20: Dales. 20.30: Szimf. hangv. Mozart: Titusz nyitány, Saint-Saens: Zongora és zenekari hangv. 21: Felolvasás. 21.15: Rimskij—Korsakov: Scherezade, 21.45: Hírek.

Budapest. 9.15: Grammfónhangverseny. Grieg: Peer Gynt szvit, Bach—Gou-

nod: Ave Maria, Moszkovszkij: Szerenád, Bizet: Menüet, Tanara: Nina, Razigade, Idill. Lehár: Mosolyok országa, Drigo: Keringő, Strauss: Történetek a bécsi erdőből, Jurmann—Österreicher: Te nem vagy az első tangó, Rizzi: Örök szeretet. Majd: Táncclemezek.

Bécs. 20.30: Szimfónikus hangv. Mozart Figaro lakodalma, Beethoven: IV. szimfónia, Schubert: VII. szimfónia, 22.15: Jazz.

Berlin. 19.50: Rádiózenekar.

Frankfurt. 16.30: Operett.

Lipsee. 19.30: Mandolin és citerazene.

Kattowic. 23: Részletek Gounod: Faust operájából.

Riga. 19.03: Lehár: Frederika c. operettje. 21.45: Hangv. Mozart, Saint-Saens, Ducas művei.

Milánó. 20.55: Opera.

Róma. 21.05: Ének és zenekar. Glazunov, Rossini, Verdi, Herold műveiből.

Prága. 22.20: Orgona.

Pozsony. 19.05: Szórakoztató zene.

Brünn. Csellóhangverseny. Handl: G-moll hangv.

Kassa. 18: Csellóhangverseny. Bach, Hayd művei.

Osló. 20.30: Ének és zongorahangv.

Stockholm. 20: Rádiózenekar. Szlav zene.

Toulouse. 20.30: Dalok. 21: Szimfónikus zenekar. 23: Dalok. 23.30: Beethoven: I. szimfónia, Wagner: Rienzi nyitány. — 24: Tangódalok, csellójáték. 24.35: Dalok, táncczene.

Párizs. 23.30: Dalok.

Apro hirdetések

Kóser juhsajtot vesz minden mennyiségben Schwartz vegetárius étterem Cluj, Regele Ferdinand 10.

Magasabb iskolát végzett gyakorlók felvételül „Confectio” R. T., Str. Memorandului 2.

Kézimunkában Fisch Böske kézimunkaszalonja vezet. Malom u. 16.

Bontásból kikerülő épületanyag, fa, cserép, csatorna, ajtó, ablak, kő, téglák olcsón eladó. Regina Maria és P. Cuza Voda sarok.

Mindennap frissen fejt kóser tehén és bivalytej, valamint egy tehéntől fejt csecsemőtej kapható Schwartz Ignác vegetárius éttermében, Reg. Ferdinand 10. szám.

Onálló levelező- és könyvelő, magyar, német gyorsírástudással, perfekt román, vállal órás levelezést és könyvelést, adminisztratív szervezést és minden irodai teendőt. Megkeresések „Adminisztrator” jellegére a kiadóba kéretnek.

Kiadók május 1-re 3 és 4 szobás modern komfortos lakások. Nationala Biztosító Regina Maria 6.

Butorozott szoba, fűdőszoba, zongora használatával esetleg teljes ellátással kiadó. Eötvös uca 6., emelet jobbra.

HIRDETÉS AZ ÜZLET LELKÉ: HIRDESSZEN AZ UJ KELETBEN

Ady Endre költeményei

külön-külön kötetben — Olcsó kiadás

Uj versek
Menekülő élet
Hés szekerén
Igy is történhetik
Magunk szerelme
Szeretném ha szeretnének
Ki látott engem
Vér és arany

Minden tiatok verseiből

Ára kötetenként 68 lej

Kaphatók az UJ KELET Könyvosztályában Cluj-Kolozsvár

XIV. EVF. *
Cluj—Koloz
március 5
5691 EV

„Az Uj Kelet az er
és bánási szit
napila
Ujkeleink után
forrás megjelöl
m
Késziratokat nem
megörzészükre n

A Banca és a k

Az elfogulatlan megítélésével és cs azt, ami a kölcsön óta a fővárosban tő nak hetekig tartó erőfeszítések és ne ország presztizsének sikerült a külföldi lapodást létesíteni. aláírása azonban Banca Nationala gaéva tenni egyiké teleknek, amelyek kölcsön folyósítását mány, amelyek k egzisztenciális érde kölcsön megköté pressziót gyakoroln gatóságára. A min ges határozatot hoz ben, Mironescu mi megfenyegette a B mányozóját.

Am hiabavaló vol döntés és eredmény nők erélyes fellépé mányozó és társai jegybank autonóm mögé, visszavertel söt adott pillanatba dolog mintha a Bar rozott offenzívában nyal szemben. A ugyanakkor a hely szemlélő, mint m nyódással figyelni ezt pontból kétségtelen de a specifikus rom zott könnyen kibet got. Önként vetődik szükség van a rom ságnak erre a kö jegybanknak, mint élet irányító szervé lene követnie a kü sikeres befejezése nem s ebben az es tionala vezetői köte világozítani az illet az ország közvélem gyalások fölöslege szokatlan, furcsa gondolatokra alk azonban az, hogy tulajdonképpen es miatt próbálják a sikerét meghusitan

A helyzet megér re tisztában kell le nyekkel. A Banca mi intézet, hanem k körü autonómiáva vénytársaság. A r tények hányada mi tulajdonát képezi e mányozójának kinev kori kormány hat Ezenfelül azonban és az állam között lön szerződéses sz

A részvények to nunk sem kell — van. A Banca Nat a liberálisok pénzü talmának egyik cí Ezen az intézetet tak a liberálisok dö denkori kormányok ügyi politikájára. engedelmes eszköz kezében ipari szu